

Ungdommens kulturvaner i Grenland

LARS UELAND KOBRO, BÅRD KLEPPE OG HANNA STORM

TF-notat nr. 4/2009

TF-notat

Tittel:	Ungdommens kulturvaner
TF-notat nr:	4/2010
Forfatter(e):	Lars Ueland Kobro, Bård Kleppe og Hanna Storm
Dato:	08.02.10
Gradering:	Åpen
Antall sider:	47
ISBN:	978-82-7401-351-3
ISSN:	1891-053X
Pris:	150,-
	Kan lastes ned gratis som pdf fra telemarksforskning.no

Prosjekt:	Ungdommens kulturvaner i Grenland
Prosjektnr.:	20090170
Prosjektleder:	Lars Ueland Kobro
Oppdragsgiver(e):	Vekst i Grenland i samarbeid med Grenlandskommunene

Resymé: Notatet gjengir resultater fra en undersøkelse av kulturatferd blant ungdom i Grenland. 386 elever fra 10. klasse i ungdomsskolen og 3. trinn i videregående opplæring er intervjuet. Resultatene viser at Grenlandsungdommene i stor grad beveger seg i et regionalt kulturterreng. Bevegelsesmønsteret konsentrerer seg imidlertid til noen få kulturarenaer hvor de to store kinosentrene i Porsgrunn og Skien, Skien Fritidspark og noen få andre steder, dominerer.

Telemarksforskning, Boks 4, 3833 Bø i Telemark. Org. nr. 948 639 238 MVA

Forord

Gjeldende strategiske næringsplan for Grenland fokuserer ikke bare på næringsutvikling, men har et like sterkt fokus på regionens attraktivitet som bo-region.

”Samfunnsutviklingen viser at bedriftene flytter dit kompetansen befinner seg, og folk ofte velger bosted fremfor jobbsted. Profilerings av regionen som et attraktivt bosted blir sentralt”, står det i Strategisk næringsplan for Grenland 2008 - 2011.

Under målområde A2: Utvikle gode opplevelser i Grenland, er det satt opp et eget strategisk fokus på ungdom.

Dokumentasjonsprosjektet Ungdommens kulturvaner i Grenland, følger opp dette fokusområdet med en konkret undersøkelse av ungdoms fritidsatferd. Notatet dokumenterer de viktigste funnene fra en spørreundersøkelse av ungdom i 10. klasse og 3. trinn i videregående utdanning i Grenland. Vi har i denne undersøkelsen fokusert på ungdommens bevegelsesmønster utenom hjemmet og skolen, i rollen som kulturpublikum, samt deres egenaktivitet i organisert eller annen tilrettelagt fritidstilbud.

Forskerne Bård Kleppe, Hanna Storm og Lars U. Kobro har gjennomført undersøkelsen. Vi har hatt god hjelp og fått nødvendige innspill til utforming av spørsmål og spørreskjema av de fire kommunenes kulturforvaltning. Vi takker også for god hjelp og imøtekommenhet fra ledelse og lærere på alle de 14 skolene som ble besøkt.

Bø, 8.2. 2010

Lars Ueland Kobro

Forsker

Innhold

Sammendrag	7
1. Innledning.....	9
1.1 Undersøkelsens fokus.....	9
1.2 Avgrensing.....	9
1.3 Forskningsdesign	10
1.4 Utvalg.....	11
2. Resultater	13
2.1 Besøk på kulturarenaer og kulturarrangementer	13
2.2 Kjennskap til tilbudene	17
2.3 Brukertilfredshet	18
2.4 Beveger ungdom seg på tvers av kommunegrensene?	24
2.5 Hva hindrer ungdom i å benytte kulturtilbud oftere?	37
2.6 Informasjonskilder	38
2.7 Reiser utenfor regionen	39
2.8 Egenaktivitet utenfor hjem og skole.....	40
2.9 Hva ønsker ungdommene seg?	44
3. Avsluttende analyse.....	45
Referanser	47
Vedlegg	49

Sammendrag

Ungdom i Grenland besøker et stort antall kulturarenaer – mange av disse stedene er svært viktig for dem, og en rekke steder som besøkes, ligger i andre kommuner enn der ungdommene bor.

De to store kinosentrene i Skien og Porsgrunn (Kino1 og Filmsenteret Charlie) er helt tydelig ungdommens førstevalg når det gjelder vurdering av hva som er viktig for dem. Kinoene dominerer bildet også når det gjelder faktiske besøk.

Tabellen nedenfor, fra side 22 i notatet, viser at det stedvis er ganske stor del av arrangementsstedenes besøk som skyldes besøk fra ungdom hjemmehørende i andre kommuner enn den hvor arenaen er lokalisert. Høyest andel nabobesøk er det fra ungdom fra Siljan, hvor litt under 66 prosent av besøkene er på arrangementssteder i Skien.

Tabell 1: Andel av totale besøk som er gjort av ungdommen i de enkelte kommunene, fordelt på kommuner hvor besøket fant sted.

Bosted					
Arrangement- sted		Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
	Bamble	44,2 %	15,3 %	0,9 %	9,3 %
	Porsgrunn	28,3 %	49,7 %	5,1 %	18,4 %
	Siljan	0,0 %	0,4 %	28,2 %	0,3 %
	Skien	27,5 %	34,6 %	65,8 %	72,0 %
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %	

Når vi ser mer konkret på hvor besøkene fant sted, framstår Skien fritidspark som en sentral regional arena, sammen med de to kinoene. Det samme gjelder, om enn i noe svakere grad, EtAnnetSted (Skien), Stevneplassen, Handelstorget utenfor Arka-den, Brekkeparken, Teater Ibsen og Ibsenhuset. I tillegg trekker samlebetegnelser som ”Utsteder i Skien” og ”Kafeer i Skien” en del utenbys ungdomsbesøk.

I Porsgrunn er det færre regionale attraksjoner for ungdom. Gamleposten rockefabrikk har en viss posisjon og i noen grad, Sort og Blå scene.

I Bamble har bare Krogshavn posisjon som regional arena. I tillegg har Wrigtegaarden og Tordenskiold høy attraktivitet som regionale steder for eldre ungdom.

I Siljan er Grenland skisenter et viktig tilbud for mange ungdom i Grenland.

Når det gjelder ungdommens vurdering av kulturtilbudenes viktighet, vil vi understreke at ungdomstilbud kan være svært viktige for enkeltmennesker, selv om det ikke er et stort antall som framhever det samme stedet. I vår undersøkelse er imidlertid volumbetraktninger sentrale.

De fem stedene som rangeres som veldig viktig av flest ungdommer i utvalget, er Charlie filmsenter, Kino1, Skien fritidspark, Tordenskiold i Bamble og Wrigtegården samme sted.

Et spørsmål som dreide seg om ungdommenes egenaktivitet i organisert eller tilrettelagt fritidstilbud, ga mange interessante svar. Organisert idrett og trening i treningssentra engasjerer flest ungdom – jenter mer enn gutter. Gutter organiserer seg i LAN-dataparty. Mange ungdom prøver en aktivitet en eller to ganger i året. Det virker som om ungdom som først engasjerer seg i organisert kultur, bruker mye tid. Det er noe nedgang i aktivitetsnivå fra ungdomsskole til videregående.

Det som hindrer ungdommen i å være oftere ute på kulturelle arenaer er, slik de vurderer det selv, manglende interesse og tid. Nesten 160 respondenter svarer også at kostnadene utgjør et hinder.

Informasjonskilder som ungdommen bruker for å orientere seg om kulturtilbud, er hverandre. Muntlig informasjon og sosiale digitale medier dominerer informasjonsbildet.

Vi avsluttet vår undersøkelse med å åpne for å uttrykke ønsker om mer eller annerledes kulturtilbud. Ønske fra eldre ungdom om flere 18-årstilbud dominerer ønskelista. Flere konserter, LAN-party og mer dansetilbud, var andre ønsker som flere ga uttrykk for.

1. Innledning

1.1 Undersøkelsens fokus

Utvikling og drift av kulturelle arenaer for ungdom kan ha både kulturpolitiske og kommersielle motiver. Etablering av en kommunal ungdomsklubb er eksempel på et kulturpolitisk tiltak, etablering av privat kino er eksempel på et næringstiltak. Uansett hvor på akse kultur – næring som tiltakene befinner seg, blir kommunale prosesser og beslutninger aktualisert. Det kan dreies seg om skjenkeløyve, konsesjoner, reguleringsplaner, finansielle tilskudd, eller direkte driftsengasjement. Det meste av kommunal politikk på dette området foregår nettopp i den enkelte kommune. - Men tenk om ungdommen i Grenland er regional? Tenk om de i liten grad forhold seg til kommunegrenser? Og hva er det ungdommen helst liker å drive med? Hvilke kulturarenaer og kulturarrangementer scorer høyest på ungdommens egen rangering?

Undersøkelsens formål er dermed å kartlegge, nærmest å telle opp, hvilke organiserte eller tilrettelagte fritidstilbud som ungdommen bruker, hvor viktig vurderer de tilbudene selv å være, og hva mener de selv hindrer dem i å benytte tilbudene mer?

En registrering av ungdommens kulturvaner skal kunne gjøre det mulig for planleggere og politikere å vurdere om det er samsvar mellom hva offentlig forvaltning fokuserer på av ungdomstiltak, og ungdommens egne vurderinger.

1.2 Avgrensing

Undersøkelsen er, som det framkommer ovenfor, ikke en generelt anlagt analyse av ungdommens fritid. Medievaner, Internettbruk, holdninger og atferd generelt er ikke berørt. Dette er først og fremst en undersøkelse av Grenlandsungdommens bevegelsesmønster, når det gjelder kulturarenaer og arrangementer.

Undersøkelsen avgrenser seg til å undersøke ungdoms deltakelse og tilfredshet, eller ”vurderingen av viktighet” for kulturarenaer og arrangementer *utenfor* skolen eller skoletiden. All form for aktivitet i Den kulturelle skolesekken, ekskursjoner og kul-

turopplevelser i skolens regi, er holdt utenfor. For å avgrense undersøkelsen ytterligere, av ressursmessige hensyn, ble det fokusert på det vi kaller ”kultur på scene og vegg”, dvs. danseforestillinger, teater, konserter, kino og utstillinger. Bibliotekbesøk – utenom i samband med konsert/teater/opplesning etc. i biblioteket, og besøk som publikum på idrettsarenaer, er dermed holdt utenfor undersøkelsen. I denne sammenhengen er det litt unaturlig å ta med Grenland skisenter (Siljan) og Skien Fritidspark i utvalget. Skisenteret var ønskelig å ta med fra Siljan kommunes side, for å se dets posisjon i den regionale ungdomspopulasjonen. Når det gjelder Skien fritidspark er det både et fleridrettsanlegg og en konsertscene (med blant annet del-finale i Grand Prix 2009 og 2010). Det er ikke mulig i undersøkelsen å vite om ungdommen har svart for besøk i fritidsparken som idrettsarena eller kulturscene. Det er likevel nødvendig å understreke at vi ikke vet i hvor stor grad ungdommen har klart å ivareta denne distinksjonen mellom kultur i skolens regi og kultur i fritid. På noen områder, vi dette ha stor betydning. Vi har for eksempel sjekket bakgrunnstallene for et ganske høyt antall respondenter som sier de har besøkt Teater Ibsen, sist år. Særlig høy er andelen fra Croftholmen videregående, hvor nærmere undersøkelser viser at 200 elever fikk gratis skoleforestilling av Vildanden, høsten 2009.

1.3 Forskningsdesign

Undersøkelsen er gjennomført i form av en survey med standardisert spørreskjema i ungdomsskolers 10. klasse og 3. trinn på VGS¹. Vi valgte i samarbeid med lokale kommunale kontaktpersoner, ut 12 ungdomsskoleklasser og 10 klasser/grupper på VGS. Tillatelser og avtaler om datainnsamling ble gjort hos skolens ledelse. En forsker besøkte hver klasse og gjennomførte undersøkelsen. Skjemaene ble delt ut og fylt inn under forskerens nærvær og guiding, og samlet inn umiddelbart. En slik metode er noe mer ressurskrevende enn å overlate jobben til kontaktlærere eller gjennomføre den postalt, men på denne måten mener vi å ha sikret oss best mulig like betingelser for svarsituasjonene og høy kvalitet på besvarelsene. Ingen skjemaer måtte forkastes.

¹ På yrkesfag valgte vi 2. trinn av praktiske årsaker. 3. trinn er på disse linjene i lære.

Skoler og klasser ble valgt ut i samråd med lokale kommunale kontaktpersoner, og spørreskjemaet ble utviklet i dialog med de samme personene for å sikre best mulig lokal presisjon i spørsmålene. Svarene er punchet manuelt og behandlet i Access, Excel og SPSS.

1.4 Utvalg

Følgende skoler ble valgt ut, antall elever i kolonnen til høyre.

Tabell 2: Utvalgte skoler og studieretninger, antall elever.

Skole	Antall	Linje/studieretning
Brevik oppvekststenter	24	10. klasse
Croftolmen VGS	25	Elektrofag VG2: 10 elever Helse- og sosialfag VG2: 15 elever
Grasmyr ungdomsskole	24	10. klasse
Gulset Ungdomsskole	18	10. klasse
Heistad ungdomsskole	15	10. klasse
Hjalmar Johansen VGS	59	Idrett VG3: 54 elever Formgivningsfag VG3: 5 elever
Kjølnes Ungdomsskole	21	10. klasse
Kongerød Ungdomsskole	21	10. klasse
Langesund ungdomsskole	19	10. klasse
Menstad Ungdomsskole	23	10. klasse
Mæla Ungdomsskole	25	10. klasse
Porsgrunn VGS	59	Studiespesialiserende VG3: 50 elever Design og håndverk VG3: 9 elever
Siljan Ungdomsskole	25	10. klasse
Skien VGS	29	Musikk, dans og drama VG3
Totalt	386	

Tabell 3: Fordeling mellom ungdomsskole og videregående skole

	Antall	Prosent
Videregående	171	44,3
Ungdomsskole	215	55,7

N	386	100
----------	------------	------------

Tabell 4: Fordeling mellom kjønn.

Gutt	161	41,7 %
Jente	222	57,5 %

Tabell 5: Utvalget fordelt etter bosted, antall og prosent.

Utvalg	N	Prosent	Kommunens andel av regionens befolkning
Bamble	65	16,8 %	13,5 %
Porsgrunn	120	31,1 %	34 %
Siljan	27	7,0 %	2,5 %
Skien	167	43,3 %	50 %
Andre	4	1,0 %	

Det er viktig å merke seg at ikke alle delene av kommunene er dekket i utvalget. Dette er spesielt viktig å ta hensyn til når man vurderer tallene fra Skien og Porsgrunn. Noen av ungdomsklubbtillbudene som retter seg mot ungdom ligger utenfor de skolekretsene som utgjør utvalget. Det er naturlig å tenke seg at ungdomskulturarenaer nærmest de skolene som er valgt ut, har en høyere besøksandel, i alle fall fra ungdomsskoleelever, enn andre arenaer i kommunen.

2. Resultater

2.1 Besøk på kulturarenaer og kulturarrangementer

370 ungdommer svarte ja, på spørsmål om de har vært på konsert, teater, kino eller benyttet seg av andre kulturtilbud i løpet av det siste året. 8 svarte nei, og 8 lot være å svare. De som svarte ja, ble bedt om å svare på spørsmål hvilken type kulturarrangement dette var.

Tabell 6: Hvilke av følgende kulturtilbud og kulturarrangementer har du vært på det siste året.

	1 gang	2-4 ganger	5-10 ganger	Mer enn 10 ganger	Sum
Konsert	104	108	31	5	248
Teater/revy/danseforestilling	120	82	14	6	222
Kino	28	129	144	63	364

På et kontrollspørsmål om ungdommene hadde betalt for å oppleve kultur fra scene eller på kino andre steder enn nevnt ovenfor, ble det bare gitt noen få enkeltvis svar. Kun ett alternativ gikk igjen med mer enn fire enkeltvis svar: Fotballkamp. Dette kan tyde på at spørreskjemaet traff godt med sine forhåndsdefinerte alternativer.

Spørsmål 4: Hvor besøker ungdom kulturarrangementer i Grenland?

Avkrysning på forhåndsoppsatte alternativer, gjengis kommunevis nedenfor.

Tabell 7: Steder i Skien som er besøkt.

	Antall
Kino 1 Skien	245
Ibsenhuset	142
Handelstorget utenfor Arkaden	108
Teater Ibsen	107
Kafeer i Skien	102
Stevneplassen	86
Utesteder i Skien	68
Skien fritidspark	67
Brekkeparken uteområder	57
EtAnnetSted	45
Brekkeparken museene	32
Gulset fritidssenter Basement	27
Kirke / Menighetshus i Skien	25
Skien bibliotek	20
Henrik Ibsen museum Venstøp	20
Åfoss fritidssenter Funkis	12
Kunstgalleri i Skien	10
Gjerpen fritidssenter	9
Klyve fritidssenter Ulrik	7
Telemark Kunstnersenter	4
Menstad fritidssenter	3

Tabell 8: Steder i Siljan som er besøkt.

	Antall
Ungdomsklubben på Bedehuset	11
Gorningen	8
Opedalen grendehus	6
Ungdomsklubben	5
Arr. i Samfunssalen-Midtbygda	4
Moholt grendehus	3
Arrangement på biblioteket	2

Tabell 9: Steder i Porsgrunn som er besøkt.

	Antall
Filmsenteret Charlie	250
PIT	97
Gamle Posten Kulturhus/Rockefabrikken	67
Kafeer i Porsgrunn	58
Brevik Kino	33
Teatersalen i Rådhuset	31
Porsgrunn Bibliotek	31
Kafe K	27
Kirker/menighetshus i Porsgrunn	19
Rådhusamfiet	17
STEDSANS	16
Lundedalen Fritidssenter	14
Kunstallerier i Porsgrunn	12
Sort og Blå Scene	11
Stridsklev Fritidssenter	6
Grenland Friteater Huken	5
Museer i Porsgrunn	4
Vestsiden Oppvekstsenter	3

Tabell 10: Steder i Bamble som er besøkt.

	Antall
Tordenskiold	94
Wrigtegaarden	74
Krogshavn	67
Fjæra fritidsklubb	26
Langesund torg	22
Sentrum kino*	19
Bamble bibliotek	19
Grasmyrhallen	14
Kirker/menighetshus i Bamble	12
Skjærgårdshallen	12
Victoria	11
Jølle fritidsklubb	8
Sommersmuget	7
Museer i Bamble	3
Galleri i Bamble	2
Cudrios sjøbod	0

*Sentrum kino i Bamble drives ikke som kino men som øvingssted og konsertlokale, bl.a. for Bamble musikkorps.

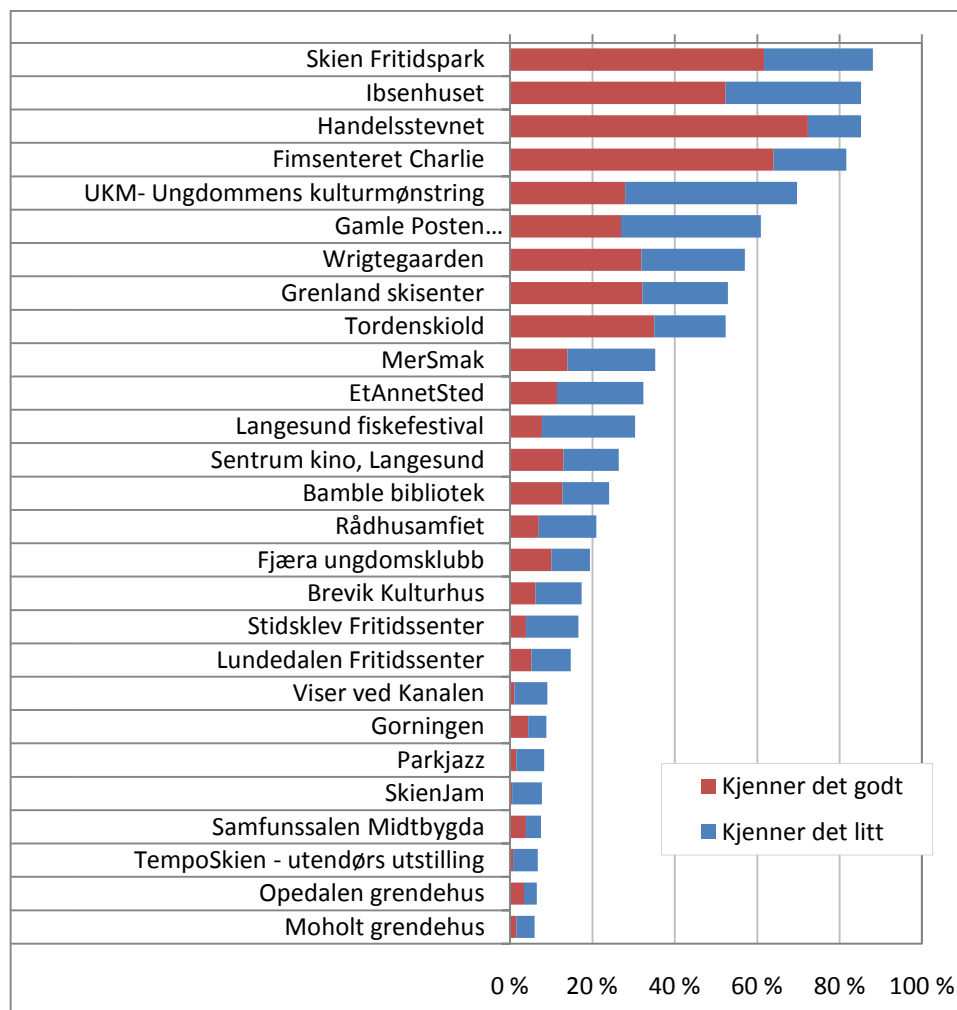
Vi gjentar at det er viktig å merke seg at utvalget er trukket ut på grunnlag av skoler som naturligvis har en gitt geografisk plassering. *Utvalget utgjør derfor ikke et representativt utvalg for hele kommunens ungdomspopulasjon.* Det er naturlig at ungdomsklubber og andre tilbud med typiske nærmiljøkarakterer, og som ligger utenfor de skolekretsene som vi har valgt, får færre kryss enn dem som ligger innenfor de valgte skolekretsene. Dette gjelder ikke i samme grad for elever i videregående skole.

En oversikt over bevegelser på tvers av kommunegrenser og aldersfordeling i besøksstrukturen, presenteres i avsnitt 2.4. nedenfor.

2.2 Kjennskap til tilbudene

En forutsetning for aktivitet på kulturarenaer og arrangementer i Grenland, er at tilbudene er kjent.

Hvor godt kjenner ungdommen til tilbudene i Grenland?

Figur 1: Fordeling av utvalget etter hvor mange som svarer at de kjenner stedet eller arrangementet godt eller litt². N=386.

Når vi ser hvor mange i det samlede utvalget som har svart at de enten kjenner stedet ”godt” eller ”litt”, kommer Skien Fritidspark, Ibsenhuset og Handelsstevnet på

² Kino1 i Skien er dessverre falt ut av dette spørsmålet

topp. Hvis vi bare ser på de som har svart ”godt”, kommer Handelsstevnet, Filmsenteret Charlie og Skien Fritidspark på topp tre. Det er nødvendig å merke seg her at Kino1 i Skien dessverre hadde falt ut av svaralternativene på dette spørsmålet.

2.3 Brukertilfredshet

En ting er å kjenne til et sted, noe annet er å føle seg tilknyttet til det. Vi ønsket å finne ut hvor fornøyd ungdommen er med de kulturarenaene og arrangementene som de benytter. Registrering av tilfredshet er en usikker øvelse. I denne undersøkelsen valgte vi å spørre ungdommen hvor *viktig* de stedene som de besøker er for dem. I den muntlige introduksjonen til besvarelsene, ble det presisert at ”svært viktig” betyr en følelse av stort tap dersom stedet forsvinner, ”litt viktig” betyr at du er ganske fornøyd med tilbudet, ”ikke viktig” betyr at du kjenner til det men bryr deg ikke om det, og ”vet ikke”, betyr at du ikke vet hva du skal svare - et svaralternativ som i liten grad ble benyttet. I figurene nedenfor vises hvordan svarene fordeler seg på stedene, kommunevis.

Vi understreker at kulturarenaer naturligvis kan være svært viktige *for den enkelte bruker*, selv om stedet rangeres lavt i figurene 2 – 6 nedenfor. Undersøkelsen er en kvantitativ analyse hvor antall treff/svar dominerer presentasjonen. En rekke kommentarer i åpne svarfelt understreker at enkeltindivider legger stor vekt på betydningen av steder som for eksempel henvender seg i overveiende grad til brukere i nærmiljøet.

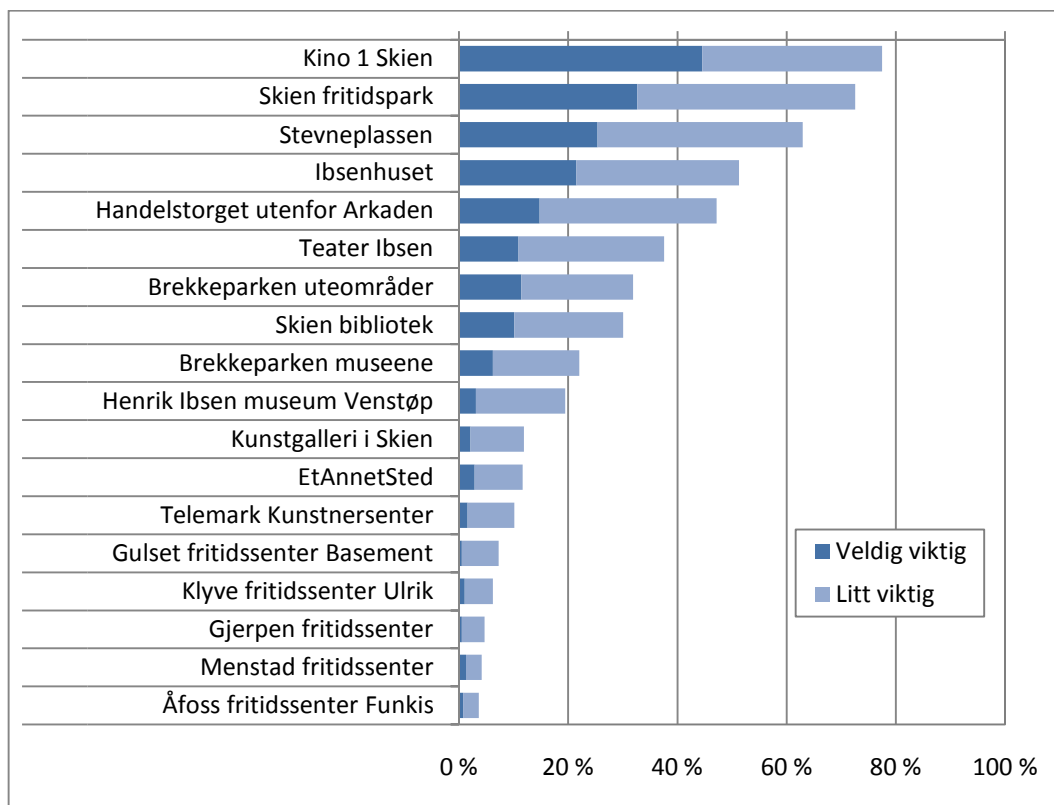
Stridsklev fritidssenter er viktig fordi at jeg bor nesten rett ved det, og det er greit å ha det tilbudet.

Brevik kino er et sted jeg drar ofte til, og hvis de ikke var der hadde det vært mye lenger å reise for å oppleve hva de har å tilby.

Gulset fritidssenter - Fordi de ligger i nærheten av hvor jeg bor.

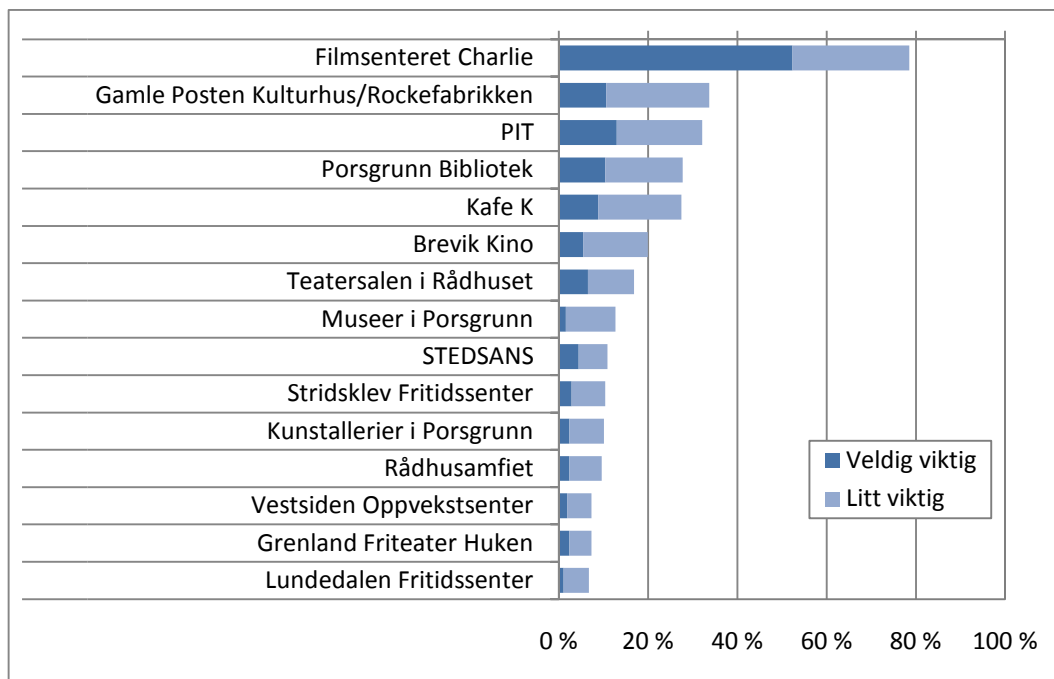
Men vi har også eksempel på uttalelser hvor ungdommen uttrykker andre verdier enn de lokale:

Jeg svarte ”veldig viktig” på Henrik Ibsen museum. Jeg svarte dette fordi det er viktig å vite noe om Henrik Ibsen. Han var jo en kjent mann.

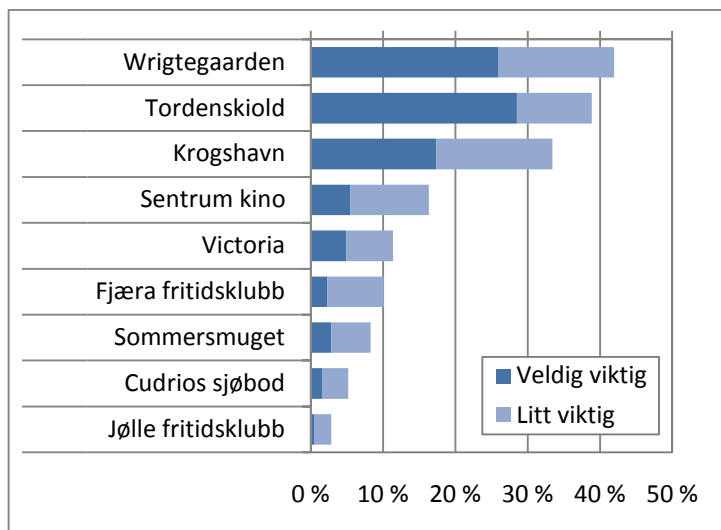
Figur 2: Steder i Skien sortert etter antall som har svart at stedet er ”veldig viktig” eller ”litt viktig”. N=386.

Det er flest som rangerer Kino 1 Skien som viktig. For hele 172 stykker er Kino 1 ”veldig viktig”, mens det er ”litt viktig” for 127 stykker. Til sammen utgjør dette over 77 prosent av utvalget. Skien fritidspark er nest høyest rangert, med til sammen 280 som svarer at de mener stedet er viktig for dem. Dette er høye tall med tanke på at det totale antall respondenter fra Skien i undersøkelsen er 167. På tredjeplass av steder i Skien kommer Stevneplassen. Flere andre steder er også rangert som viktig. For Ibsenhuset, Handelstorget utenfor Arkaden, Teater Ibsen, uteområdene i Brekkeparken og Skien bibliotek har mellom 100 og 200 ungdommer ment vært veldig viktig eller litt viktig.

Figur 3: Steder i Porsgrunn sortert etter antall som har svart at stedet er ”veldig viktig” eller ”litt viktig”. N=386.

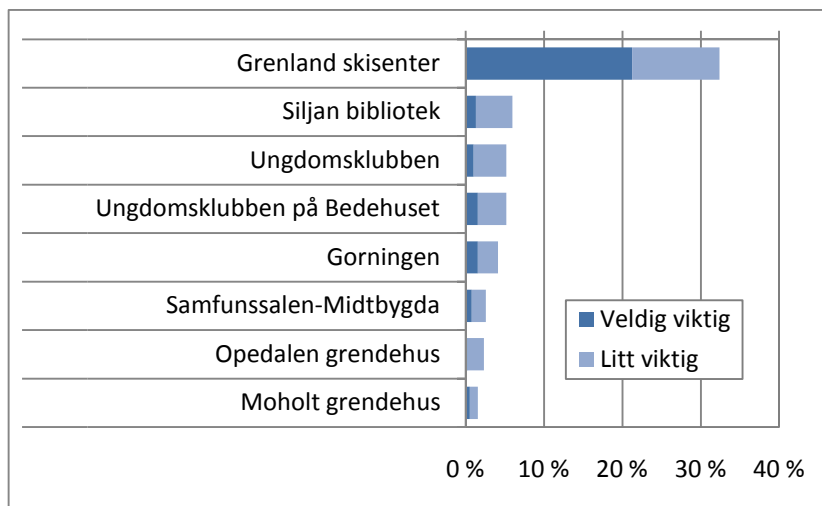
I Porsgrunn er Filmsenteret Charlie rangert overlegent som det viktigste stedet. Hele 202 personer, altså mer enn halvparten av utvalget og langt flere enn dem som bor i Porsgrunn (120), mener dette stedet er ”veldig viktig”, mens 101 mener stedet er ”litt viktig”. Gamle Posten Kulturhus/Rockefabrikken, Porsgrunn internasjonale teaterfestival PIT, Porsgrunn Bibliotek og Kafé K kommer et stykke etter på de neste plassene, men med over 100 valg. Det er mellom 106 og 130 ungdommer som mener disse stedene er viktige. Prosentene er gjengitt i figuren.

Figur 4: Steder i Bamble sortert etter antall som har svart at stedet er ”veldig viktig” eller ”litt viktig”. N=386.

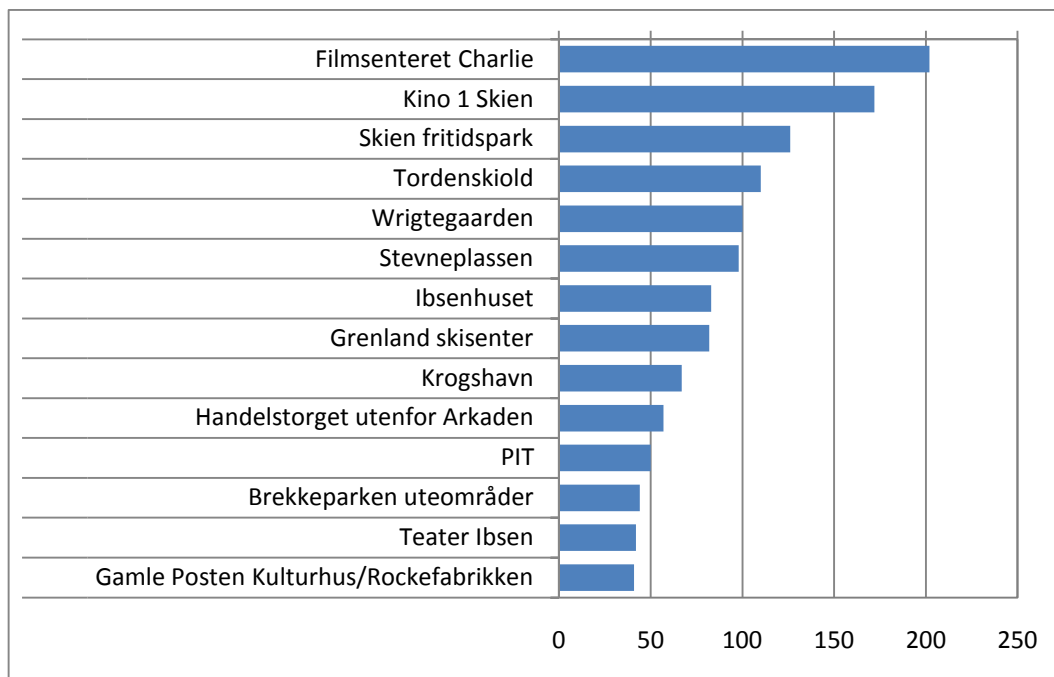
I Bamble er det spesielt Wrigtegården, Tordenskiold og Krogshavn som er rangert som viktige for ungdom. Dette er steder som det spesielt om sommeren blir arrangert konserter og andre aktiviteter. Alle disse tre stedene har i betydelig grad ”dobbeltfunksjoner”: **Tordenskiold** står i en særstilling i utvalget av kulturarenaer i denne undersøkelsen ved at stedet både er en kulturscene og et konvensjonelt ”ute-sted”. I den siste funksjonen viser svarene på vår undersøkelse, at den har en sterk posisjon som det eneste utestedet som ungdommen oppfatter har 18-års aldersgrense i Grenland. Når ungdommene i åpent svarfelt blir oppfordret til å begrunne hvorfor de stedene de har valgt er oppgitt som ”veldig viktig”, gir mange uttrykk for at dette er viktige tilbud nettopp fordi det er et særskilt tilbud for denne aldersgruppen. De høye tallene for Tordenskiold må nok derfor tolkes i lys av stedets ”dobbeltfunksjon”, både som scene og utested. **Wrigtegaarden** fungerer på samme måte som både utested og konsertsted, selv om de åpne kommentarfeltene i svarskjemaene viser at stedet står veldig sterkt som konsertsted i utvalget, mest hos de eldste.

Også **Krogshavn** befinner seg i en dobbeltposisjon, både som badested/friluftsliv og konsertarena. Wrigtegaarden arrangerer store konserter i parkanlegget, samtidig med at det er et yndet utfartssted/badested for befolkningen i Grenland.

Figur 5: Steder i Siljan sortert etter antall som har svart at stedet er ”veldig viktig” eller ”litt viktig”. N=386.

I Siljan er det spesielt Grenland skisenter som respondentene oppgir som viktige. 82 stykker mener stedet er ”veldig viktig”, mens 43 mener det er ”litt viktig”. For de andre alternativene har bare enkelte respondenter oppgitt disse som viktige. Her må vi ta hensyn til at det kun var 27 ungdommer fra Siljan som har svart på undersøkelsen. De utgjør dermed en liten del av det samlede utvalget. Steder som først og fremst er viktige i et lokalsamfunnsperspektiv, kommer derfor ut med lave frekvenser i forhold til de andre kommunene. Tallene viser at det er mange andre enn innbyggerne i Siljan, som har oppgitt Grenland skisenter som viktig for dem. Senere skal vi se på nærmere på bevegelsesmønsteret på tvers av kommuner.

Figur 6: Stedene som flest har svart at er ”veldig viktige” uansett lokalitet. N=386.

I figur 6 har vi sett på hvilke steder som flest har oppgitt som ”veldig viktige”, uavhengig av kommunal lokalisering. De to kinoene i Porsgrunn og Skien er rangert på topp. For øvrig merker vi oss at Bamble kommune huser to av topp fem plassene for hva ungdom i Grenland synes er viktige steder for dem. Se kommentarer om Tordenskiold, Wrigtegaarden og Krogshavn under figur 4, side 20.

Dersom vi ser på de kommentarer som ungdommene gir som begrunnelse for sine svar, får vi utfyllende opplysninger som bekrefter Bambles posisjon:

- Tordenskiold er det eneste utestedet i hele Grenland for 18-åringer.
- Wrigtegaarden er en tradisjonell plass for sommerstemning, og det er en plass man kan treffe kjentfolk på.
- Tordenskiold er viktig siden dette er det eneste stedet hvor ungdom over 18 får lov til å komme inn i helgene og feste.
- Wrigtegaarden - Fantastisk moro om sommeren!

2.4 Beveger ungdom seg på tvers av kommunegrensene?

Ett av hovedspørsmålene som ligger til grunn for denne undersøkelsen er ønske om å finne ut om Grenland har en ”regional ungdomsbefolkning”. Er det slik at ungdom først og fremst forholder seg til tilbud i egen kommune, kanskje til og med i eget nærmiljø? Eller besøker de nabokommuners ungdomstilbud? Vi har ikke gjort analyser av om ungdom krysser nærmiljøgrenser i dette notatet men rådatamaterialet gir muligheter for det (respondentene er registrert med postnummer). Vi har i denne omgang fokusert på trafikk *mellom* kommunene.

Tabellen nedenfor viser hvordan utvalgets respondenter fordeler seg på arrangementssteder etter bosted. Arrangementssteder i Porsgrunn og Skien ”tar imot” temmelig nøyaktig like mange ungdommer fra Bamble (28,3 og 27,5 prosent), mens ingen fra Bamble reiser til Siljan. Fra Siljan reiser man i liten grad til Porsgrunn (5,1 prosent), der foretrekker man ikke overraskende sin nærmeste nabo, Skien (65,8 prosent).

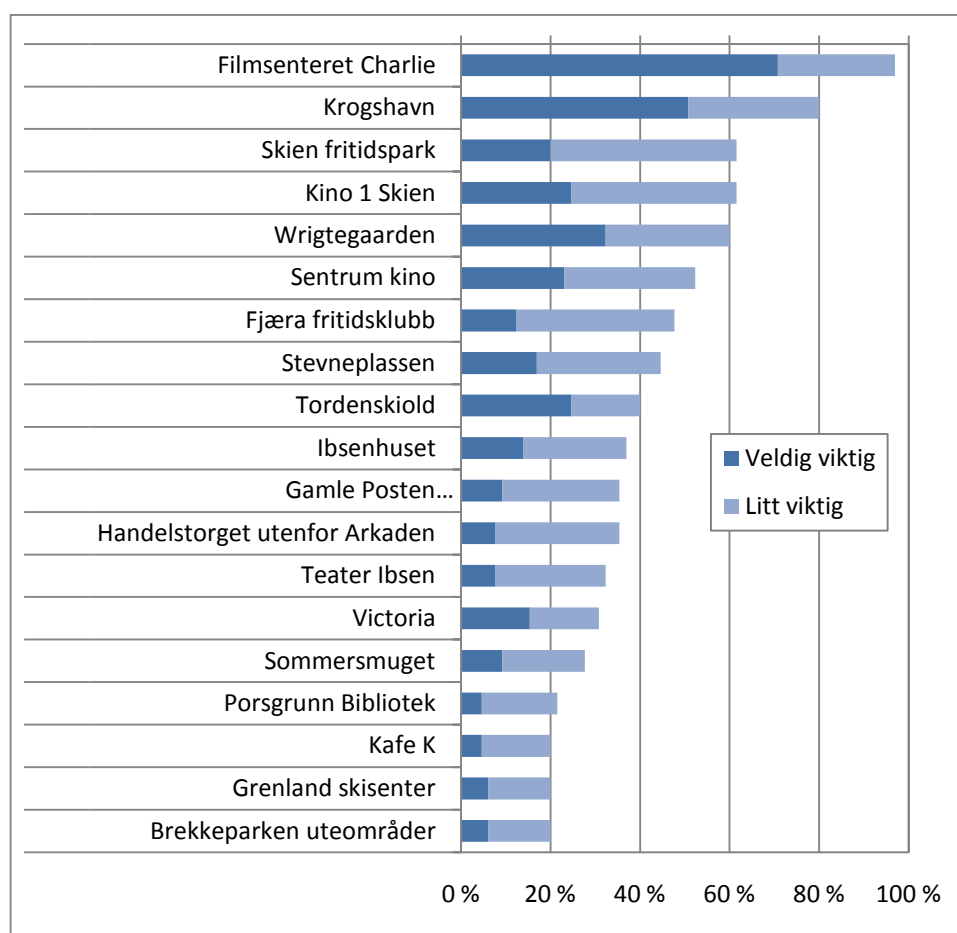
Tabell 11: Andel av totale besøk som er gjort av ungdommen i de enkelte kommunene.

		Bosted			
		<i>Bamble</i>	<i>Porsgrunn</i>	<i>Siljan</i>	<i>Skien</i>
Arr. sted og arena	Bamble	44,2 %	15,3 %	0,9 %	9,3 %
	Porsgrunn	28,3 %	49,7 %	5,1 %	18,4 %
	Siljan	0,0 %	0,4 %	28,2 %	0,3 %
	Skien	27,5 %	34,6 %	65,8 %	72,0 %
Sum		100 %	100 %	100 %	100 %

Ellers merker vi oss at det er nesten dobbelt så stor andel Porsgrunnsungdom på kulturarenaer i Skien (34,6 prosent), som det er motsatt vei (18,4 prosent). Dette til tross for at deler av Skiensutvalget bor nærmere kulturtilbud i Porsgrunn sentrum enn eget sentrum. En spesialkjøring av kinobesøk fra elever på Kongerød ungdomsskole (Klyve, Skien) viser at det er ca 60/40 prosent fordeling i favør Kino1 i Skien, selv om kinosenteret Charlie er nærmere, til overmål på samme bussrute. Kan merbesøket av Porsgrunnsungdom til Skien, skyldes høyere frekvens av kulturbesøk i

denne gruppa? Hvis Porsgrunnsungdom er vesentlig oftere ute på kulturarrangementer, vil deres andel av besøker ved nabobyen(e)s kulturarenaer øke. Tallene våre viser en liten forskjell på et gjennomsnittlig kulturbesøk på 6,6, kulturbesøk fra Porsgrunnsungdom, mot 6,1 i Skien (4,3 i Siljan og 5,9 i Bamble) Forskjellene er for små til å forklare skjevheten. Vi tror snarere forklaringen er at det ligger flere anlegg/arenaer/tilbud i Skien, med regional attraksjonskraft, enn det gjør i Porsgrunn.

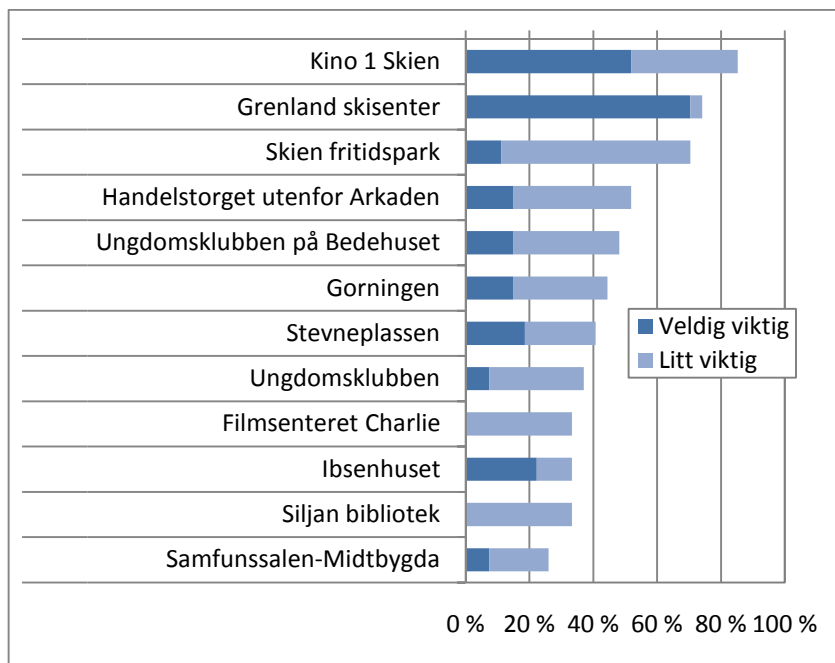
De neste figurene viser hvor viktig ungdom fra de respektive kommunene synes tilbudene i hele Grenland er. Bare steder som mer enn 20 prosent av ungdommene i de enkelte kommunene synes er viktige, er tatt med.

Figur 7: Hva ungdom fra Bamble oppgir som viktig. N=65.

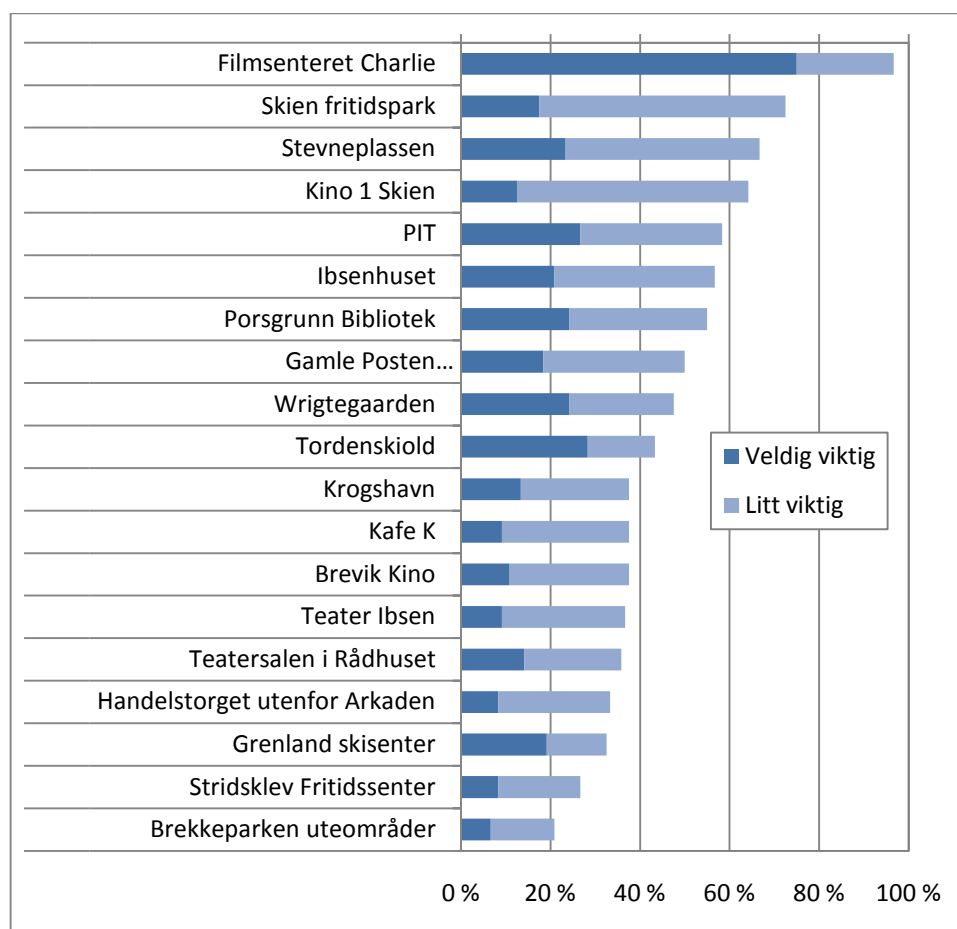
Tallene fra Bambleungdommen viser at Filmsenteret Charlie, Krogshavn og Wrigtegaarden er mest ”veldig viktig”, men Skien fritidspark og Kino 1 i Skien er også viktig for over 50 prosent av ungdommen i Bamble.

I Siljan (figur 8) er det Grenland skisenter som flest synes er ”veldig viktig” (mørk blått). Kino1 er viktig for mange i Siljan, mens Skien fritidspark er litt viktig for ca 70 prosent av ungdommen.

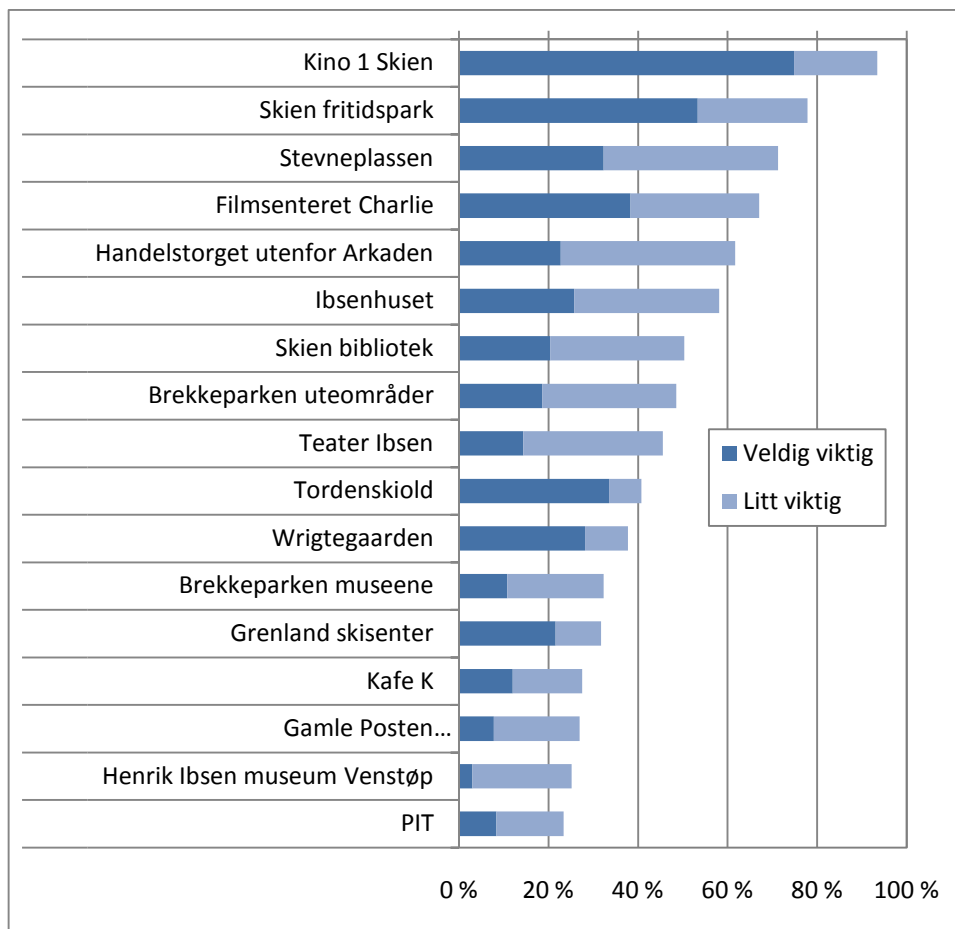
Figur 8: Hva ungdom fra Siljan oppgir som viktig. N=27.

Rangering av kulturarenaers viktighet, vurdert av ungdommene i de to byene, følger nedenfor i de neste to figurene.

Figur 9: Hva ungdom fra Porsgrunn oppgir som viktig. N=120.

I Porsgrunn har ungdommen i liten grad krysset av for ”veldig viktig”. Det er en karakter de stort sett bare gir til sitt eget kinosenter. Men legger vi til hva de også mener er ”litt viktig”, havner Gamle posten og Biblioteket så vidt over 50 prosent. Bedre posisjon har faktisk kulturarenaer i nabobyen Skien hvor Ibsenhuset, Kino1, Stevneplassen og Skien fritidspark tar de øverste plassene, bare med innblanding fra PIT som nesten 60 prosent mener er viktig.

Figur 10: Hva ungdom fra Skien oppgir som viktig. N=167.

Ungdom i Skien svarer omtrent som sine naboer i Porsgrunn, når det gjelder toppen av lista, med den forskjell at de foretrekker sin egen kino.

Vi har i undersøkelsen mulighet til å fastslå temmelig nøyaktig, til hvilke kulturtilbud trafikken fra de ulike kommunene går. Det kan være interessant å se hvordan dette fordeler seg på alder (ungdomsskolens 10. klasse, og videregående 3. trinn)

Tabellene på de neste sidene, viser bevegelse av all ungdom i utvalget, på tvers av kommunegrenser, splittet i de to alderssegmentene. Vi hadde en forventning om at eldre ungdom er mer mobile. Tallene som står i skraverte (lysblå) kolonner, representerer bevegelser på tvers av kommunegrenser.

Tallene nedenfor på de neste sidene viser både regionale bevegelsesmønstre og uttrykk for lokal kulturpatriotisme. Et uttrykk for det siste finner vi for eksempel hos elever fra Kongerød ungdomskole (Klyve, Skien) som heller går på kino i Skien enn i Porsgrunn. Ca 60 prosent av kinobesøket fra ungdom derfra går til Skien, mens

40 prosent går til Porsgrunn. Dette på tross av at det er 5,5, km lenger fra Kongerød skole til kinotilbud i Skien, enn det er til Porsgrunn. Hva som ligger bak slike prioriteringer, kommer ikke fram av denne undersøkelsen. Det kan skyldes ulik tilfredshet med de to kinoene, men det er grunn til å tro at ungdommens ”kommunepatriotisme” kanskje er større enn det man skulle anta, i alle fall hos yngre ungdom.

Ungdomsskoleelever som besøker steder i Skien

Tabell 12: Andel av ungdomsskoleelever fra de ulike kommunene som besøker steder i Skien.

Steder i Skien	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Kulturarrangement/-sted				
EtAnnetSted	2 %	11 %	12 %	28 %
Åfoss fritidssenter Funkis	0 %	2 %	0 %	8 %
Gulset fritidssenter	0 %	0 %	8 %	23 %
Gjerpen fritidssenter	2 %	3 %	4 %	1 %
Menstad fritidssenter	0 %	0 %	0 %	0 %
Klyve fritidssenter Ulrik	0 %	5 %	0 %	3 %
Skien fritidspark	12 %	20 %	16 %	21 %
Stevneplassen	10 %	26 %	36 %	26 %
Handelstorget Arkaden	7 %	18 %	28 %	34 %
Kino 1 Skien	36 %	28 %	84 %	86 %
Brekkeparken uteområder	7 %	5 %	12 %	16 %
Brekkeparken museene	7 %	2 %	4 %	16 %
Skien bibliotek	0 %	0 %	4 %	14 %
Telemark Kunstnersenter	0 %	0 %	4 %	0 %
Teater Ibsen	10 %	21 %	12 %	27 %
Ibsenhuset	29 %	33 %	28 %	38 %
Henrik Ibsen museum	0 %	2 %	0 %	15 %
Utsteder i Skien	14 %	10 %	12 %	21 %
Kirke / Menighetshus	2 %	2 %	0 %	10 %
Kunstgalleri i Skien	2 %	0 %	0 %	0 %
Kafeer i Skien	17 %	16 %	16 %	33 %
Antall	42	61	25	86

Det er et gjennomgående trekk at kunstgallerier/kunstutstillinger ikke trekker mye ungdom, verken fra egen kommune eller fra naboer. Hvis vi tenker oss en grense på 20 prosent besøk fra ”naboer” for å kunne fortjene betegnelsen som regional kulturarrangør, så er ”EtAnnetSted”, Skien Fritidspark, Stevneplassen, Handelstorget utenfor Arkaden, Kino1, Brekkeparken, Teater Ibsen og Ibsenhuset slike steder. I tillegg trekker samlebetegnelser som ”Utsteder i Skien” og ”Kafeer i Skien” mellom 32 prosent og 49 prosent utenbys besøk. Dersom vi slår sammen den nevnte fritidssentraene til en kategori ”Fritidssentra/ungdomsklubber” får disse i sum 24 prosent besøk fra ungdomsskoleutvalget fra andre kommuner. Med tanke på at disse arenaene hovedsakelig henvender seg til et nærmiljø, synes vi dette er høye tall.

Dersom vi ser på eldre ungdoms bevegelsesmønster inn i Skien, atskiller dette seg fra de yngre ungdommene på noen områder. EtAnnetSted innretter seg mot yngre ungdom, ser vi. Brekkeparkens uteområder har ikke den samme tiltrekningen på eldre ungdom, som for yngre. Kanskje skyldes dette skolebesøk som har sneket seg inn i besvarelsene, slik vi kommenterte at det var fare for i avsnitt 1.4. De store prosenttallene for Siljan forklares med at det er kun to elever fra videregående skole i undersøkelsen, med bosted i Siljan.

Videregående elever som besøker steder i Skien

Tabell 13: Andel av videregående elever fra de ulike kommunene som besøker steder i Skien.

Steder i Skien	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
EtAnnetSted	8 %	2 %	0 %	9 %
Åfoss fritidssenter Funkis	0 %	0 %	0 %	5 %
Gulset fritidssenter	0 %	2 %	0 %	5 %
Gjerpen fritidssenter	0 %	2 %	0 %	4 %
Menstad fritidssenter	0 %	3 %	0 %	1 %
Klyve fritidssenter Ulrik	0 %	0 %	0 %	1 %
Skien fritidspark	4 %	14 %	0 %	22 %
Stevneplassen	8 %	22 %	0 %	23 %
Handelstorget Arkaden	29 %	24 %	0 %	46 %
Kino 1 Skien	29 %	49 %	100 %	96 %
Brekkeparken uteområder	8 %	8 %	0 %	32 %
Brekkeparken museene	8 %	10 %	0 %	6 %
Skien bibliotek	0 %	0 %	0 %	9 %
Telemark Kunstnersenter	0 %	2 %	0 %	2 %
Teater Ibsen	21 %	27 %	100 %	51 %
Ibsenhuset	29 %	44 %	50 %	44 %
Henrik Ibsen museum	0 %	0 %	0 %	7 %
Utesteder i Skien	4 %	10 %	0 %	33 %
Kirke / Menighetshus	4 %	3 %	50 %	12 %
Kunstgalleri i Skien	0 %	3 %	0 %	9 %
Kafeer i Skien	13 %	27 %	50 %	41 %
Antall	24	59	2	81

Ungdomsskoleelever som besøker steder i Porsgrunn

Tabell 14: Andel av ungdomsskoleelever fra de ulike kommunene som besøker steder i Porsgrunn.

Steder i Porsgrunn	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Filmsenteret Charlie	95 %	93 %	16 %	36 %
Stridsklev Fritidssenter	0 %	0 %	0 %	1 %
Lundedalen Fritidssenter	0 %	16 %	0 %	1 %
Vestsiden Oppvekstsenter	0 %	0 %	0 %	1 %
Gamle Posten – Rockf.	17 %	34 %	0 %	13 %
Kirker/menighetshus	0 %	0 %	0 %	0 %
Brevik Kino	0 %	16 %	0 %	2 %
Teatersalen i Rådhuset	5 %	36 %	0 %	5 %
Stedsans	5 %	20 %	0 %	0 %
PIT	0 %	3 %	0 %	0 %
Grenland Friteater Huken	7 %	38 %	4 %	16 %
Porsgrunn Bibliotek	0 %	0 %	0 %	0 %
Kafé K	2 %	16 %	0 %	1 %
Rådhusamfiet	7 %	3 %	0 %	8 %
Museer i Porsgrunn	0 %	10 %	0 %	1 %
Kunstgallerier i Porsgrunn	0 %	0 %	0 %	0 %
Kafeer i Porsgrunn	0 %	2 %	0 %	0 %
Sort og Blå Scene	12 %	21 %	0 %	8 %
Antall	42	61	25	86

Filmsenteret Charlie er definitivt en regional ungdomsarena for yngre ungdom. Det samme er Gamleposten rockefabrikk, Grenland Friteater Huken, og så vidt Sort og Blå scene med 20prosent utenbys besøk.

Ser vi på eldre ungdom, holder Charlie stand som den viktigste regionale arenaen. Gamleposten står akkurat like sterkt i begge utvalgene, Grenland Friteater faller ut av sin regionale posisjon i dette utvalget, i stedet kommer ”Kafeer i Porsgrunn” inn som en faktor (28 prosent).

Videregående elever som besøker steder i Porsgrunn

Tabell 15: Andel av videregående elever fra de ulike kommunene som besøker steder i Porsgrunn.

Steder i Porsgrunn	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Filmsenteret Charlie	88 %	93 %	50 %	48 %
Stridsklev Fritidssenter	0 %	8 %	0 %	0 %
Lundedalen Fritidssenter	0 %	2 %	0 %	1 %
Vestsiden Oppvekstsenter	0 %	2 %	0 %	1 %
Gamle Posten- Rockef	17 %	22 %	0 %	14 %
Kirker/menighetshus	0 %	10 %	0 %	1 %
Brevik Kino	4 %	7 %	0 %	0 %
Teatersalen i Rådhuset	13 %	20 %	0 %	2 %
Stedsans	8 %	10 %	0 %	7 %
PIT	21 %	63 %	0 %	16 %
Grenland Friteater Huken	4 %	3 %	0 %	2 %
Porsgrunn Bibliotek	13 %	19 %	0 %	6 %
Kafé K	4 %	19 %	0 %	4 %
Rådhusamfiet	0 %	14 %	0 %	1 %
Museer i Porsgrunn	0 %	5 %	0 %	1 %
Kunstgallerier i Porsgrunn	0 %	8 %	0 %	7 %
Kafeer i Porsgrunn	13 %	29 %	0 %	15 %
Sort og Blå Scene	8 %	7 %	0 %	1 %
Antall	24	59	2	81

Ungdomsskoleelever som besøker steder i Siljan

Tabell 16: Andel av ungdomsskoleelever fra de ulike kommunene som besøker steder i Siljan.

Steder i Siljan	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Ungdomsklubben	0 %	0 %	20 %	0 %
Opedalen grendehus	0 %	0 %	16 %	0 %
U-klubb Bedehuset	0 %	0 %	40 %	0 %
Arr. På biblioteket	0 %	0 %	8 %	0 %
Arr. i Samf.salen- Midtb	0 %	0 %	16 %	0 %
Moholt grendehus	0 %	0 %	4 %	0 %
Gorningen	0 %	0 %	28 %	0 %
Antall	42	61	25	86

Videregående elever som besøker steder i Siljan

Tabell 17: Andel av videregående elever fra de ulike kommunene som besøker steder i Siljan.

Steder i Siljan	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Ungdomsklubben	0 %	0 %	0 %	0 %
Opedalen grendehus	0 %	2 %	0 %	1 %
U-klubb på Bedehuset	0 %	2 %	0 %	0 %
Arr. på biblioteket	0 %	0 %	0 %	0 %
Arr. Samf.salen-Midtb	0 %	0 %	0 %	0 %
Moholt grendehus	0 %	2 %	0 %	1 %
Gorningen	0 %	0 %	0 %	1 %
Antall	24	59	2	81

Slik det kommer frem her, har Siljan ingen regionale ungdomsarenaer, verken for ungdom i ungdomsskolealder, eller i videregående skole. Det virker spesielt at ingen på videregående fra Siljan har vært på arrangement i sin egen kommune, men det er bare to stykker fra Siljan som er blant respondentene fra videregående.

I dette spørsmålet var Grenland skisenter ikke et alternativ, siden dette ikke helt går under betegnelsen ”kulturarrangement”. I spørsmål 5 er dette derimot et alternativ, der respondentene er spurt om å oppgi hvor viktige enkelte steder er for dem. Her kom det frem at mange flere enn de som bodde i Siljan oppgav at Grenland skisenter var viktig for dem. Ut fra dette kan vi trekke slutningen om at dette stedet er en arena som er av betydning for mange ungdom i Grenland generelt.

Ungdomsskole elever som besøker steder i Bamble

Tabell 18: Andel av ungdomsskoleelever fra de ulike kommunene som besøker steder i Bamble.

Steder i Bamble	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Sentrum kino	24 %	5 %	0 %	0 %
Jølle fritidsklubb	12 %	0 %	0 %	0 %
Fjæra fritidsklubb	45 %	2 %	0 %	0 %
Tordenskiold	2 %	3 %	0 %	0 %
Victoria	5 %	2 %	0 %	0 %
Sommersmuget	5 %	2 %	0 %	0 %
Krogshavn	40 %	20 %	0 %	10 %
Kirker/menighetshus	21 %	3 %	0 %	0 %
Bamble bibliotek	17 %	8 %	0 %	0 %
Langesund torg	17 %	8 %	0 %	2 %
Wrightegaarden	12 %	15 %	0 %	2 %
Museer i Bamble	2 %	2 %	0 %	0 %
Galleri i Bamble	0 %	0 %	0 %	0 %
Skjærgårdshallen	12 %	5 %	0 %	0 %
Grasmyrhallen	7 %	13 %	0 %	0 %
Antall	42	61	25	86

Kun Krogshavn har posisjon som regional arena for yngre ungdom i Grenland. Krogshavn er et friområde med badeplasser, fotballbaner, grøntområder, sandvollyballbane, m.v.

For eldre ungdom ser vi Krogshavn holder sin posisjon. I tillegg har Wrigtegaarden og Tordenskiold høy attraktivitet som regionale steder.

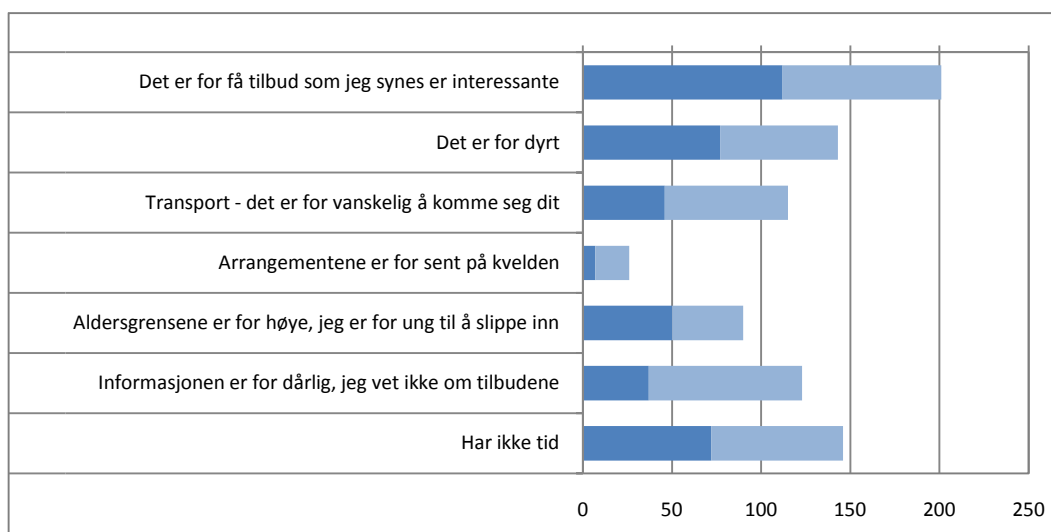
Videregående elever som besøker steder i Bamble

Tabell 19: Andel av videregående elever fra de ulike kommunene som besøker steder i Bamble.

Steder i Bamble	BOSTEDSKOMMUNE			
	Bamble	Porsgrunn	Siljan	Skien
Sentrum kino	21 %	2 %	0 %	0 %
Jølle fritidsklubb	13 %	0 %	0 %	0 %
Fjæra fritidsklubb	25 %	0 %	0 %	0 %
Tordenskiold	50 %	51 %	50 %	58 %
Victoria	17 %	3 %	0 %	2 %
Sommersmuget	13 %	2 %	0 %	0 %
Krogshavn	50 %	24 %	0 %	4 %
Kirker/menighetshus	4 %	0 %	0 %	0 %
Bamble bibliotek	29 %	0 %	0 %	0 %
Langesund torg	17 %	3 %	0 %	2 %
Wrigtegaarden	54 %	29 %	0 %	32 %
Museer i Bamble	4 %	0 %	0 %	0 %
Galleri i Bamble	4 %	0 %	0 %	1 %
Skjærgårdshallen	13 %	2 %	0 %	0 %
Grasmyrhallen	8 %	0 %	0 %	1 %
Antall	24	59	2	81

2.5 Hva hindrer ungdom i å benytte kulturtilbud oftere?

Etter å ha gitt svar om bevegelser og vurderinger av kulturtilbud i Grenland, ble ungdommene spurt om de kunne tenke seg å besøke kulturarrangementer og kultursteder oftere. 72 prosent svarte at det kunne de. På spørsmål om hva de trodde hindret dem, svarte de slik det framkommer av figur 11 nedenfor. Mørk blått markerer helt enig, lys blått ganske enig.

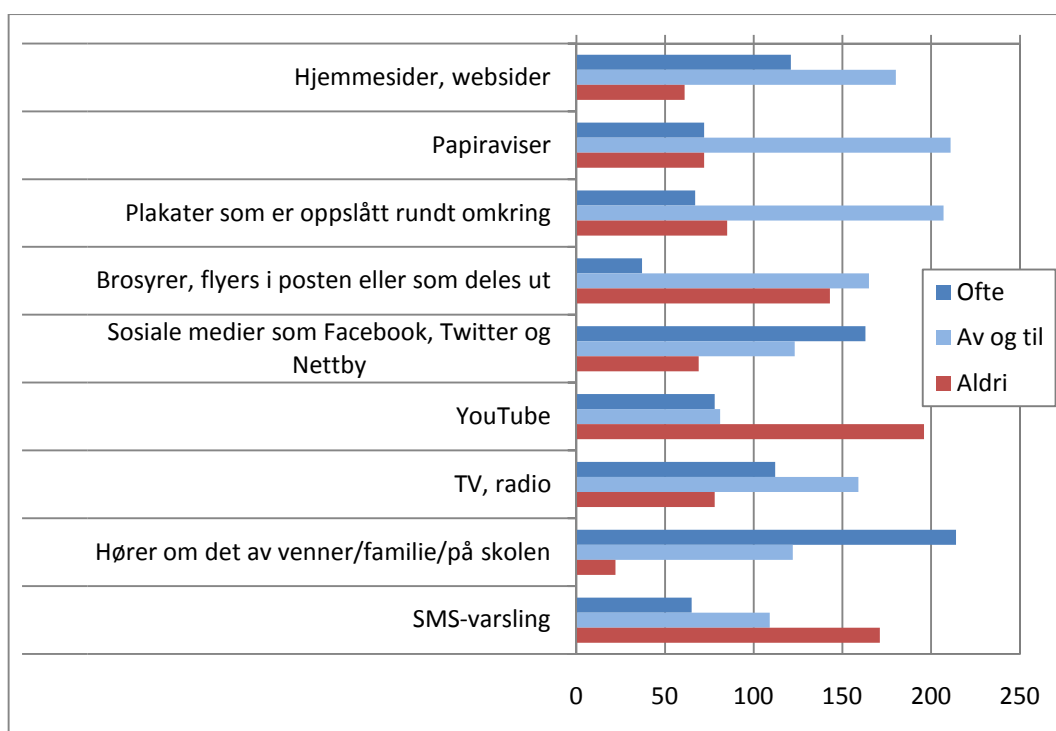
Figur 11: Største hindringer for deltagelse på flere kulturarrangement.

Manglende interesse for det som tilbys, og manglende tid, blir tillagt størst vekt, men også manglende informasjon/kunnskap om hva som foregår, får over 100 svar av 267 avkrysninger som ble gitt på dette spørsmålet.

Det bringer oss til spørsmålet om hva som er ungdommens *viktigste informasjonskilder* når de skal skaffe seg rede på hva som foregår.

2.6 Informasjonskilder

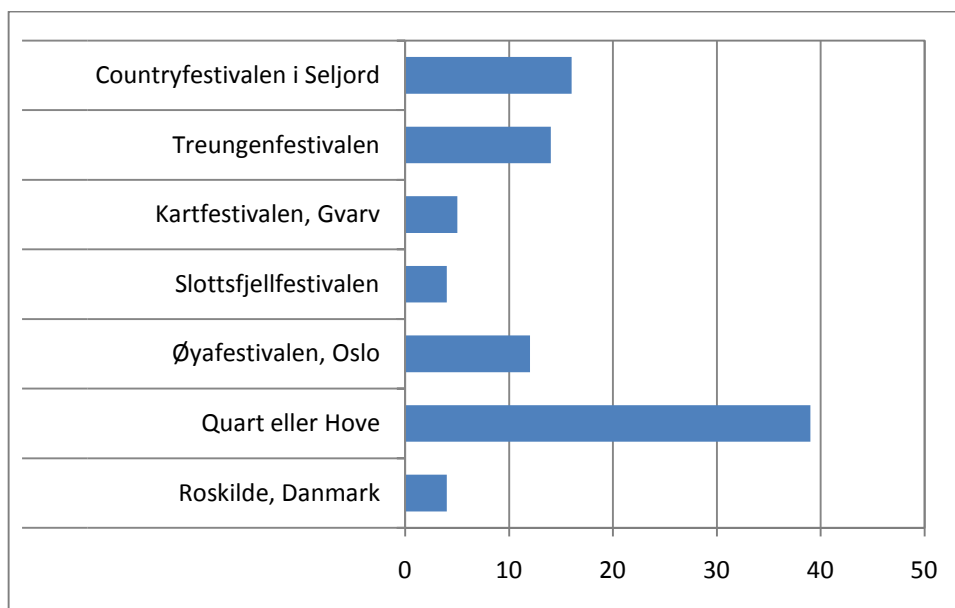
Den viktigste kilden til informasjon om kulturtilbud for ungdommene i utvalget er venner, familie og skolekamerater. Sosiale medier, som egentlig er det samme, men i digital form, scorer nest høyest. Brosjyrenes tid ser ut til å være forbi, når det gjelder ungdom, mens plakater fortsatt ser ut til å spille en viss rolle. Papiravisene spiller også med som informasjonskilde, mest for eldre ungdom hvor 25 prosent finner den informasjonen de benytter i aviser, for ungdomsskoleelever er dette tallet 14 prosent.

Figur 12: Hvilke informasjonskilder som blir brukt for å orientere om kulturtilbud.

2.7 Reiser utenfor regionen

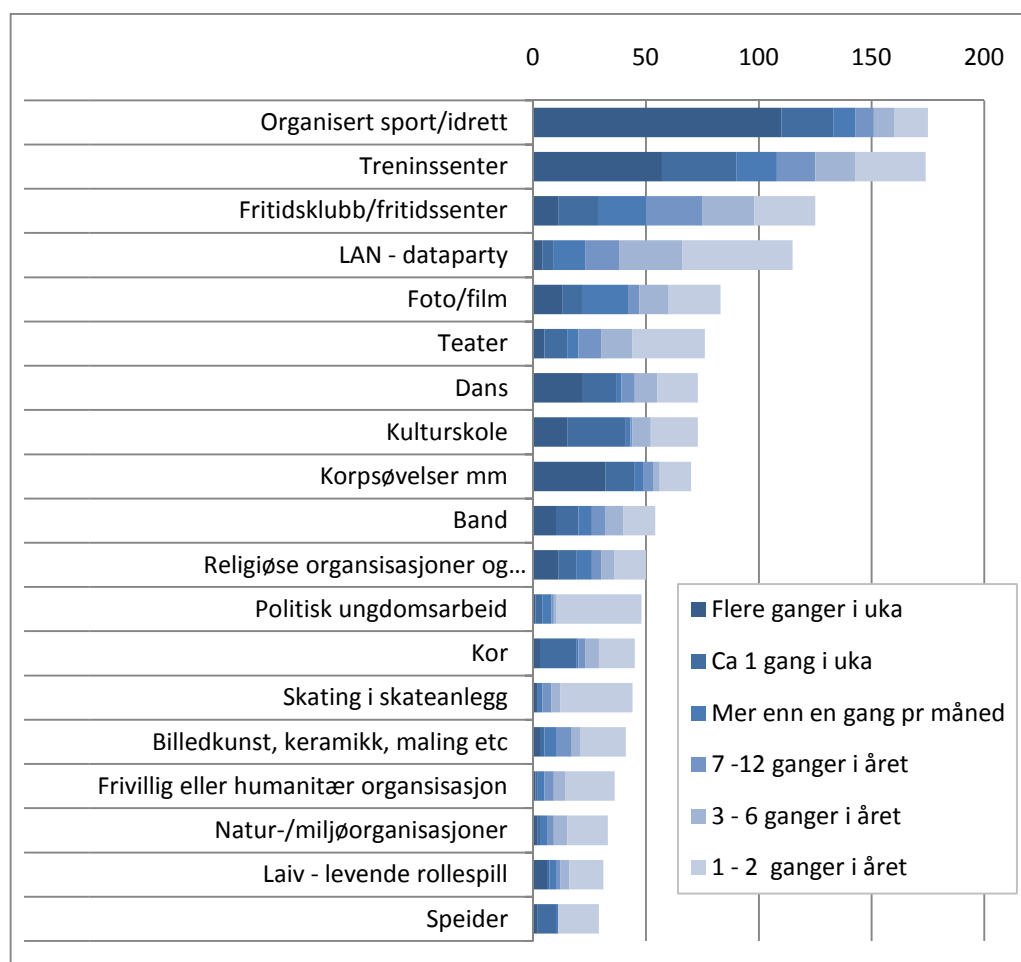
Grenlandsungdom reiser, som annen ungdom på festivaler utenfor regionen. Dette var ikke et sentralt fokus for vår undersøkelse, men vi kan vise av svarene på spørsmål 8 at Sørlandets rockefestivaler har hatt mest besøk fra Grenland. Litt overraskende har rockefestivalen i Tønsberg, lavt besøk fra utvalget.

Figur 13: Antall ungdommer som svarer at de har besøkt festivaler utenfor Grenland.

2.8 Egenaktivitet utenfor hjem og skole

Selv om det ligger litt utenfor hovedsiktepunktet med undersøkelsen, har vi også registrert, gjennom et enkelt spørsmål, hvilken tilrettelagt eller organisert egenaktivitet som ungdommene i utvalget bedriver.

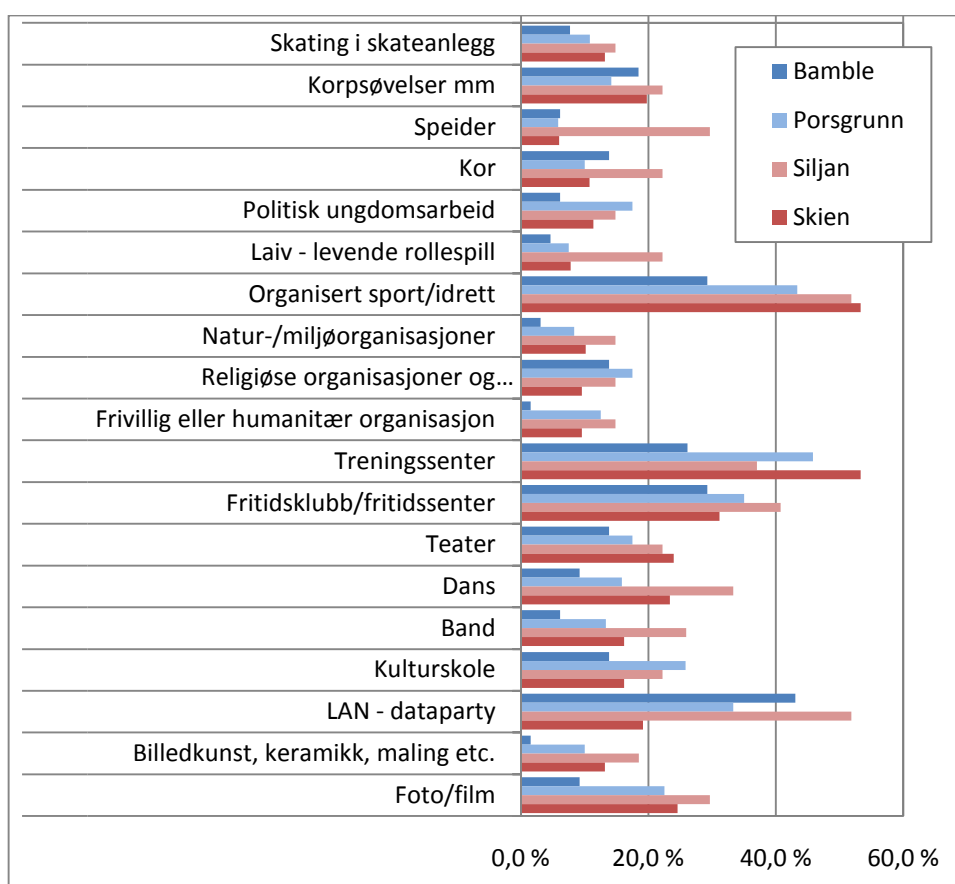

Figur 14: Antall som er aktive med ulike kultur og fritidsstilbud, og hvor ofte.

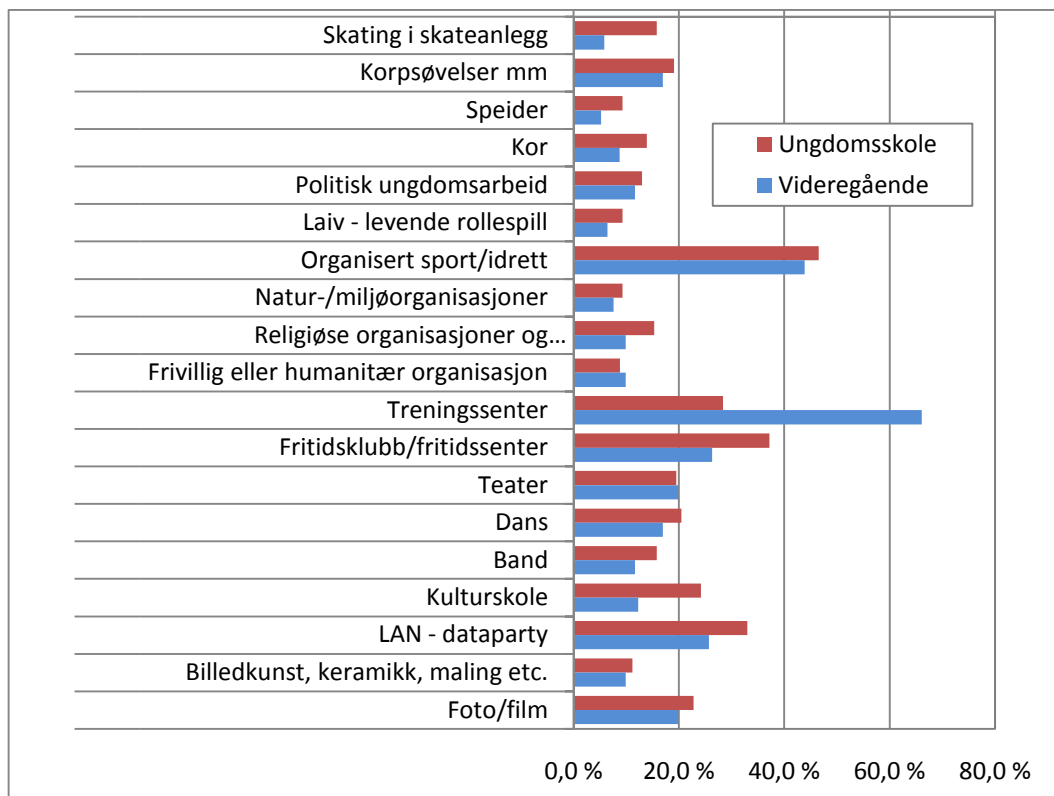
Organisert idrett og trening i treningsentra er aktiviteter – organisert og/eller tilrettelagt – som har best grep på Grenlandsungdommen. Det er et tydelig trekk at de som driver organisert idrett, gjør det ofte – flesteparten av dem gjør det flere ganger per uke. Når vi går nærmere inn i tallene, ser vi at mange ungdom har prøvd mange ting en eller to ganger sist år. Bortsett fra ungdomsklubber hvor deltakelse kan være månedlig eller litt sjeldnere, er det et gjennomgående trekk at ungdom enten bare så vidt har vært i befatning med aktiviteten, eller driver med den regelmessig.

Det er noen lokale forskjeller i dette bildet. Ungdom i Skien er mer aktive i idrett og treningssentra enn andre. Ungdom i Siljan (ungdomsskolealder) er generelt mer aktive enn sine naboer, med unntak av besøk i treningsstudio.

LAN-dataparty er organisert computerspilling hvor flere ungdommer ”lenker” sine maskiner i et internt nettverk. Dette foregår både i mindre kameratgjenger (oftest gutter) på privat initiativ, eller i store annonserte arrangementer i idrettshaller, skoler, etc. The Gathering i Vikingskipet samler årlig mer enn 5000 ungdommer til slik ”dataparty”. Dette er en aktivitet som tydeligvis er vel kjent blant over 50 prosent av ungdommene i Siljan.

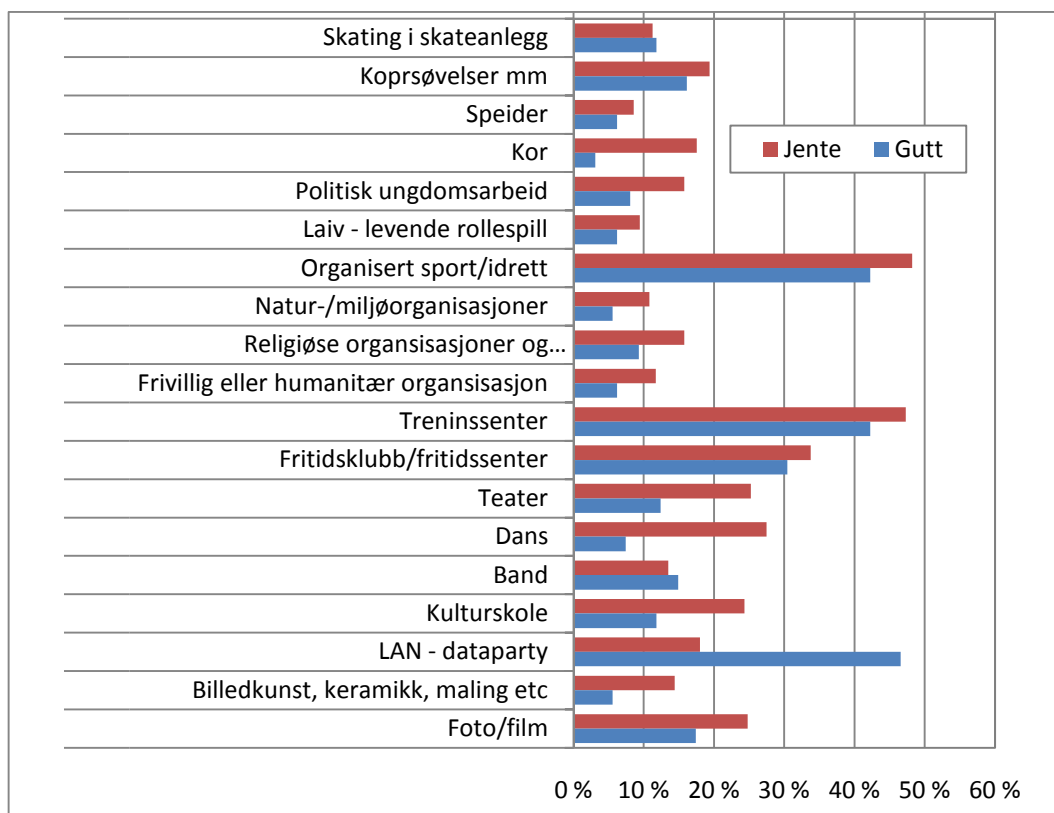
Figur 15: Andel som er aktive med ulike kultur og fritidsstilbud fra de ulike kommunene.

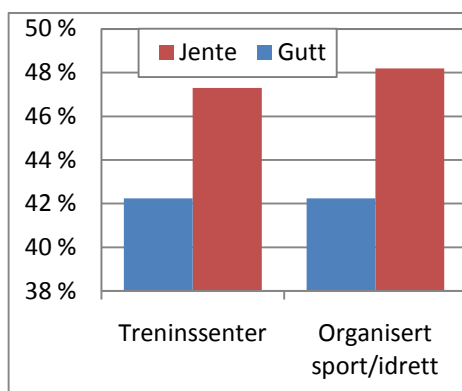
Figur 16: Andel ungdomsskoleelever og videregående elever som er aktive med ulike kultur og fritidsstilbud.

Når vi splitter egenaktiviteten i alderssegmenter, ser vi to ting. Det ene er at aktivitetsprofilen er temmelig lik for de to gruppene, ganske overraskende mener vi. Bare når det gjelder treningssentra, og delvis skating i anlegg, er forskjellen stor. Vi ser ellers at deltakelsen i de ulike aktivitetene er jevnt over litt høyere for yngre ungdom enn for eldre. Unntaket, foruten treningsiveren i sentra, er en liten overvekt av deltakelse i teater og frivillige/humanitære organisasjoner for eldre ungdom.

Kjønnsforskjellene er større enn aldersforskjellene i utvalget (figur 21). Jentene er jevnt over mer aktive, særlig i kor, politisk ungdomsarbeid, dans og kulturskole. Bare dataparty framstår som en aktivitet med tydelig ”gutteprofil”. Både på idrettsarenaen og i treningscenteret er jentene i utvalget mer aktive enn guttene. Se figur 17.

Figur 17: Andel jenter og gutter som er aktive med ulike kultur og fritidsstilbud.

Figur 18: Andel gutter og jenter som er aktive med treningscenter og organisert sport/idrett.

2.9 Hva ønsker ungdommene seg?

I et åpent spørsmål på slutten av undersøkelsen, spurte vi utvalget om de hadde ønsker for ungdomstilbud i Grenland. Svært mange individuelle ønsker uten noe tydelig profil, ble samlet inn. Men noen svar gikk igjen. Vi har samlet disse i noen grupper:

- ”Bedre tilbud for oss som er 18”, går igjen i svært mange svar fra ungdom i videregående gruppa. Det virker som om Tordenskiold i Bamble oppfattes som det eneste tilbudet i Grenland. Her pekes det på et behov av mange, helt klart det åpne innspillet flest kommer med.
- Organisert LAN-dataparty etterspørres av mange. Kanskje er tiden inne til å lage en stor digital happening for ungdom i Grenland - i fellesskap med IKT-Grenland?
- Danseforestillinger, dans, danseworkshop og annet med relevans til dans, nevnes av en hel del.
- Mer, bedre, større og oftere konserter, nevnes av mange.

Ellers er det også en del i utvalget som benytter anledningen i det åpne spørsmålet til å uttrykke sin tilfredshet. Noen ber til og med om unnskyldning fordi de ikke har noe ønske å melde. *”Jeg synes ikke vi trenger mer kulturtilbud i Grenland. Det er masse bra tilbud her!”*

3. Avsluttende analyse

Publikumsaktivitet og kulturdeltagelse på tilrettelagte arenaer i Grenland fordeler seg på en lang rekke tilbud i flere sjangere. Kino kommer ut som det kulturtilbudet flest ungdom benytter seg av, og de to filmsentrene i regionen rangeres høyest både hva gjelder antall besøk og viktighet. Sett i lys av digitaliseringen av filmmediet og frykten for at ulovlig fildeling skal ramme kinoene, er det interessant å se at ungdommen fortsatt er ivrige brukere av kinoen. Dette kan være et uttrykk for at regionen har et godt utbygd kinotilbud.

Vi registrerer samtidig at også konserter og teater-, revy-, og danseforestillinger blir ofte besøkt av ungdommen. Gjennom denne undersøkelsen har vi funnet noen svar på hvor disse forestillingene blir vist og sett. Ibsenhuset, Teater Ibsen, Stevneplassen i Skien, Gamle posten, Porsgrunn internasjonale teaterfestival (PIT) og Wrightegaarden, er steder ungdommen trekker fram oftest. Samtidig foregår en rekke forestillinger på andre arenaer, i regi av ulike aktører. Dette har vært vanskeligere å fange opp, ikke minst fordi det synes uklart hvorvidt stedet kun er besøkt som et åpent sted, eller om ungdommen faktisk har vært publikum på et arrangement der. Utestedet Tordenskiold i Langesund er hyppig besøkt av ungdom i videregående skole. Dette anses også som en viktig kulturarena blant ungdommen. Tordenskiold er et av få skjenkesteder i regionen som slipper inn ungdom mellom 18 og 20 (aldersgruppen som deler av utvalget vårt var hentet fra). Populariteten til dette stedet kan være en viktig indikator på at slike møtesteder er viktig for ungdom i Grenland. Mange av de åpne svarene i undersøkelsen viste at skjenkesteder med 18 års aldersgrense er noe ungdommen i denne målgruppen savner.

Kulturbegrepet vi har operert med i denne undersøkelsen er ikke nøyaktig definert. Arenaer har vært en viktig enhet, og her har vi i stor grad basert oss på innspill og forslag fra kommunenes representanter. Det er vanskelig å trekke en grense mellom kultur og fritidsaktiviteter, men det er åpenbart at arenaene vi har valgt spenner mellom kultur som kunst og kultur som fritid. En viktig grunn til at Skien står fram som den kommunen med et kulturtilbud flest ungdom benytter seg av, kan være at det er flere store arenaer for kultur og fritid i Skien og at slike tilbud generelt er mest populære.

Ungdomsklubbene rundt om i bydelene i Grenland henter mye publikum fra nærområdet. 2/3 av elevene som besvarte undersøkelsen på Gulset skole har besøkt Basement, ungdomsklubben på Gulset det siste året. Samtidig finner vi at over halvparten av de som opplyser at de har besøkt ungdomsklubben på Gulset kommer fra en annen bydel. Slike klubber trenger derfor ikke nødvendigvis å være et tilbud som bare de lokale ungdommene benytter seg av, det kan også være et sted ungdommen besøker avhengig av det tilbudet de presenterer. Det kan virke som om ungdomsklubber enten er så populære at de trekker folk fra videre kretser enn sitt eget nærmiljø, eller så upopulære at de ikke engang trekker folk fra eget miljø. Kanskje er dette et uttrykk for en kjent mekanisme i ungdomskulturen; folk trekker folk.

Undersøkelsen gir interessante bilder av ungdommens bevegelsesmønster. Vi har sett at de i stor utstrekning beveger seg på tvers av kommunegrensene og at denne bevegelsen har noen tydelige mønstre. Det er nærliggende å tro at ungdommen velger kulturtilbud ut i fra interesse, pris, logistikk, tilbud og synlighet, ikke ut i fra hvilken kommune disse arrangeres. Bamble har en regional attraktivitet for ungdom, representert ved flere tilbud og Skien tiltrekker seg større andel av regionens ungdomsbesøk, enn Porsgrunn, mest p.g.a. byens store kulturarenaer.

Undersøkelsens resultater gir, slik vi vurderer det, et godt grunnlag for å øke interkommunalt samarbeid og koordinering av (ungdoms-)kulturelle tiltak i Grenland.

Referanser

- Strategisk næringsplan for Grenland 2008 – 2011. Vekst i Grenland

2009

UNGDOMMENS KULTURVANER i Grenland

Skole:..... Klasse:

Kjønn:

Alder:

Bostedskommune:

Ditt postnr. :

UNGDOMMENS KULTURVANER

1. Har du vært på konsert, teater, kino eller vært publikum på andre kulturarrangementer utenom skoletid i løpet av det siste året?

Ja Nei

Hvis du har svart "ja" på spørsmål 1, vennligst svar på spørsmål 2, 3 og 4. Hvis du har svart "nei", hopp til spørsmål 5.

2. Hvilke av følgende kulturtilbud og kulturarrangementer har du vært på det siste året?

Kryss av nedenfor for det du har vært på.

Kulturarrangement	1 gang	2 - 4 ganger	5 - 10 ganger	Mer enn 10 ganger
Konsert				
Teater/Revy/Danseforestilling				
Kino				

3. Har du betalt for å oppleve kultur i andre sammenhenger enn nevnt ovenfor?

Hva er i så fall dette, og hvor ofte?

Type arrangement	1 gang	2 - 4 ganger	5 - 10 ganger	Mer enn 10 ganger
A				
B				
C				

4. Hvor var disse kulturarrangementene?

Vennligst kryss av for de stedene du har besøkt sist år.

SKIEN

- "EtAnnetSted"
- Åfoss fritidssenter - Funkis
- Gulset fritidssenter - Basement
- Gjerpen fritidssenter
- Menstad fritidssenter
- Klyve fritidssenter - Ulrik
- Kulturarrangement i Skien fritidspark
- Kulturarrangement på Stevneplassen
- Handelstorget - utenfor Arkaden
- Kino 1 Skien
- Brekkeparken - uteområder
- Brekkeparken – besøkt museene
- Skien bibliotek, arrangement
- Telemark Kunstnersenter
- Teater Ibsen
- Ibsenhuset
- Henrik Ibsen museum Venstøp
- Konsert el.l. på kafé eller andre utesteder i Skien
- Kulturarrangement i kirker/menighetshus i Skien
- Kunstgalleri i Skien
- Kafeer i Skien

PORSGRUNN

- Filmsenteret Charlie
- Stridsklev Fritidssenter
- Lundedalen Fritidssenter
- Vestsiden Oppvekstsenter
- Gamle Posten Kulturhus/Rockefabrikken
- Kulturarrangement i kirker/menighetshus i Porsgrunn
- Brevik Kino
- Teatersalen i Rådhuset
- STEDSANS
- PIT – Porsgrunn internasjonale teaterfestival
- Grenland Friteater – Huken
- Porsgrunn Bibliotek, kulturarrangement
- Kafe K
- Rådhusamfiet, arrangement
- Museer i Porsgrunn
- Kunstgallerier i Porsgrunn
- Kafeer i Porsgrunn
- Sort og Blå Scene

SILJAN

- Ungdomsklubben
- Opdalen grendehus
- Ungdomsklubben på Bedehuset
- Arrangement på Biblioteket
- Arrangement i Samfunnssalen - Midtbygda
- Moholt grendehus
- Gorningen
- Kulturarrangement i kirker/menighetshus i Siljan

BAMBLE

- Sentrum kino
- Jølle fritidsklubb
- Fjæra fritidsklubb
- Tordenskiold
- Victoria
- Sommersmuget
- Krokshavn
- Kulturarrangement i kirker/menighetshus i Bamble
- Bamble bibliotek, kulturarrangement
- Langesund torg, kulturarrangement
- Wrightegården
- Museer i Bamble
- Gallerier i Bamble
- Kulturarrangementer i Skjærgårdshallen
- Kulturarrangementer i Grasmyrhallen

KUNST
TEATER
FILM
MUSIKK
DANS
KLUBB
BIBLIOTEK

5. Når du tenker på de stedene som er nevnt nedenfor - hvor viktige vil du si at de er for deg?

	Veldig viktig	Litt viktig	Ikke viktig	Vet ikke
SKIEN				
EtAnnetSted				
Åfoss fritidssenter - Funkis				
Gulset fritidssenter - Basement				
Gjerpen fritidssenter				
Menstad fritidssenter				
Klyve fritidssenter - Ulrik				
Skien fritidspark				
Stevneplassen				
Handelstorget - utenfor Arkaden				
Kino 1 Skien				
Brekkeparken - uteområder				
Brekkeparken - museene				
Skien bibliotek				
Telemark Kunstnersenter				
Teater Ibsen				
Ibsenhuset				
Henrik Ibsen museum Venstøp				
Kunstgallerier i Skien				

PORSGRUNN				
Filmsenteret Charlie				
Stridsklev Fritidssenter				
Lundedalen Fritidssenter				
Vestsiden Oppvekstsenter				
Gamle Posten Kulturhus/Rockefabrikken				
Brevik Kino				
Teatersalen i Rådhuset				
STEDSANS				
PIT				
Grenland Friteater - Huken				
Porsgrunn Bibliotek				
Kafé K				
Rådhusamfiet				
Museer i Porsgrunn				
Kunstgallerier i Porsgrunn				

forts neste side.

	Veldig viktig	Litt viktig	Ikke viktig	Vet ikke
--	---------------	-------------	-------------	----------

BAMBLE

Sentrum kino				
Fjører fritidsklubb				
Jølle fritidsklubb				
Wrigtegården				
Tordenskiold				
Victoria				
Sommersmuget				
Krogshavn				
Cudrios sjøbod				

SILJAN

Ungdomsklubben				
Opdalen grendehus				
Ungdomsklubben på Bedehuset				
Grenland skisenter				
Siljan bibliotek				
Samfunnssalen Midtbygda				
Moholt grendehus				
Gorningen				

6. Hvis du har svart "veldig viktig" på noen av stedene i spørsmål 5, kan du kort forklare hvorfor?

DER DET SKJER...

7. Nedenfor lister vi opp noen forskjellige kulturhus, kulturarenaer og arrangementer i Grenland. Hvor godt vil du si at du kjenner til dem?

	Kjenner det GODT	Kjenner det LITT	IKKE i det hele tatt
--	---------------------	---------------------	-------------------------

ARRANGEMENTER

UKM - Ungdommens kulturmønstring			
SkienJam			
Handelsstevnet			
Parkjazz			
MerSmak			
Viser ved Kanalen			
Langesund fiskefestival			
Annet:			

STEDER

EtAnnetSted			
Skien Fritidspark			
Ibsenhuset			
Gamle Posten Kulturhus/ Rockefabrikken			
Brevik Kulturhus			
Rådhusamfiet			
Lundedalen Fritidssenter			
Stridsklev Fritidssenter			
Filmsenteret Charlie			
Sentrum kino, Langesund			
Fjæra ungdomsklubb			
Tordenskiold			
Wrigtegården			
Bamble bibliotek			
TempoSkien - utendørs utstilling			
Opdalen grendehus			
Grenland skisenter			
Samfunnssalen Midtbygda			
Moholt grendehus			
Gorningen			

8. Har du det siste året vært på andre festivaler eller store ungdomskulturarrangementer utenfor Grenland?

Sett kryss.

- Roskilde, Danmark
- Quart eller Hove
- Øyafestivalen, Oslo
- Slottsfjellfestivalen, Tønsberg
- Kartfestivalen, Gvarv
- Treungenfestivalen
- Countryfestivalen i Seljord
- Andre? Navn på arrangementet:

FESTIVALE

9. Nedenfor lister vi opp en del kultur- og fritidstilbud. Er dette noe du har vært aktivt med på det siste året? Kryss av nedenfor for det du har deltatt på.

	1-2 ganger i året	3-6 ganger i året	7-12 ganger i året	Mer enn gang pr.mnd.	Ca 1 gang i uka	Flere ganger i uka
Skating i skateanlegg						
Korpsøvelser m.m						
Speider						
Kor						
Politisk ungdomsarbeid						
Laiv - levende rollespill						
Organisert sport/idrett						
Natur- /miljøorganisasjoner						
Religiøs organisasjon og livsynsorienterte akt.						
Frivillig eller humanitær organisasjon (som Amnesty, Røde kors etc.)						
Treningscenter						
Fritidsklubb/fritidssenter						
Teater						
Dans						
Band						
Kulturskole						
LAN - dataparty						
Billedkunst, keramikk, maling, etc.						
Foto/Film						
Annet? Skriv hva det er:						

10. Hvor ofte bruker du følgende informasjonskilder for å orienter deg om kulturtilbud i Grenland?

	Ofte	Av og til	Aldri
Hjemmesider- websider			
Papiraviser			
Plakater som er oppslått rundt omkring			
Brosjyrer, flyers i posten eller som deles ut andre steder			
Sosiale medier som Facebook, Twitter og Nettby			
YouTube			
TV, radio			
Hører om det av venner/familie/på skolen			
SMS-varsling			
Annet:			

11. Kunne du tenke deg å gå oftere på kulturarrangement enn det du gjør i dag? Ja Nei

12. Hva tror du er de største hindringene for at du skal gå på flere kulturarrangement?

Vennligst svar om du er enig i følgende utsagn. 1 betyr at du er helt enig - 5 betyr at du ikke er enig i det hele tatt. Du kan krysse av flere steder om du vil. Sett kryss for hver påstand.

	Helt enig 1	2	3	4	Ikke enig i det hele tatt 5
Det er for få tilbud som jeg synes er interessante!					
Det er for dyrt!					
Transport - det er for vanskelig å komme seg dit!					
Arrangementene er for sent på kvelden!					
Aldersgrensene er for høye, jeg er for ung til å slippe inn!					
Informasjonen er for dårlig, jeg vet ikke om tilbudene!					
Har ikke tid!					

13. Hvilke kulturtilbud skulle du ønske at det var mer av i Grenland?

